

Foghlam Alba Dùbhlàn Coileanaidh na h-Alba

Geàrr-aithisg Nàiseanta
An Giblean - An t-Ògmhios 2023

Do luchd-ionnsachaidh na h-Alba, le luchd-foghlaim na h-Alba

Clàr-innse

Roinn 1

1.1 Ro-ràdh	3
1.2 Adhartas a dh'ionnsaigh nan ath cheumanna airson na h-ùine seo	3

Roinn 2

Cuspair: Ionnsachadh, teagasg agus measadh

2.1 Ro-innleachdan airson ionnsachadh agus teagasg.....	10
2.2 Measadh.....	17
2.3 Com-pàirteachasan	21
2.4 Ionnsachadh proifeasanta.....	28

Roinn 3

3.1 Na h-ath cheumanna airson leasachadh leantainneach a thaobh ionnsachadh, teagasg agus measadh.....	32
--	----

Roinn 4

4.1 Adhartas a dh'ionnsaigh amasan sìnidh	
4.1.1 Foghlam Farsaing Coitcheann	37
4.1.2 Àrd-Ìre.....	38
4.1.3 Tomhas Com-pàirteachaidh Bliadhnail.....	40
4.1.4 Slàinte agus sunnd.....	41
4.1.5 Amasan sìnidh a bharrachd.....	43
4.2 Adhartas iomlan ann a bhith a' buileachadh Dùbhlàn Coileanaidh na h-Alba airson 2022-23.....	45
4.3 Prìomh theachdaireachdan.....	45

Roinn 1

1.1 Ro-ràdh

Tha Geàrr-aithisgean Nàiseanta nam pàirt den chuairt aithris air buileachadh Dùbhlàn Coileanaidh na h-Alba (SAC). Bidh comhairlichean coileanaidh, ann an co-obrachadh leis an ùghdarras ionadail co-cheangailte riutha, a' dèanamh aithisgean trì-bliadhna. Tha seo a' dèanamh cinnteach gu bheil dòigh leantainneach ann far a bheil na h-ath cheumannan cuspaireil air an comharrachadh agus adhartas às dèidh sin air a mheasadh. Thathas a' toirt iomradh air co-ionannachd agus builean a leasachadh airson na cloinne agus nan daoine òga sin air an tug bochdainn buaidh.

Tha an geàrr-chunntas seo na chruinneachadh agus mion-sgrùdadh air na 32 aithisgean ùghdarrasan ionadail gu lèir. Tha Roinn 1.2 a' toirt sealladh farsaing air an adhartas a thathar a' dèanamh a dh'ionnsaigh nan ath cheumannan air an comharrachadh ann an Aithisg Tri-bliadhna 2. Chaidh na h-eisimpleirean tron gheàrr-chunntas seo a thoirt bho aithisgean ùghdarrasan ionadail.

B' e ionnsachadh, teagasg agus measadh prìomh chuspair na h-ùine aithris seo agus tha geàrr-chunntas air ann an Roinn 2. Tha an leasachadh agus an t-adhartas a tha ùghdarrasan ionadail a' dèanamh air a mhineachadh ann an ceithir prìomh raointean: ro-innleachdan airson ionnsachadh is teagasg, measadh, com-pàirteachasan agus ionnsachadh proifeiseanta.

1.2 Adhartas a dh'ionnsaigh nan ath cheumannan airson na h-ùine seo

Dh'obraich a h-uile ùghdarras ionadail còmhla ris a' chomhairliche coileanaidh aca agus chomharraich iad na h-ath cheumannan aca a' gabhail a-steach dàta airson leasachadh. Gheibhear geàrr-chunntas air na h-ath cheumannan seo ann an [Geàrr-aithisg Dùbhlàn Coileanaidh na h-Alba Dùbhlachd 2022 gu Màrt 2023](#). 'S e na prìomh chuspairean:

- Siostaman agus pròiseasan dàta
- Amasan sìnidh
- Ionnsachadh proifeasanta
- Leasachadh càileachd
- Maoineachadh Cothromais nan Sgoilearan
- Clann agus daoine òga aig a bheil eòlas air cùram
- Maoineachadh Cothromais Ro-innleachdail

Tha na prìomh chuspairean seo a' soillearachadh a' chudrom leantainnich a bhios ùghdarrasan ionadail a' cur air [Dùbhlàn Coileanaidh na h-Alba: Frèam-obrach airson Ath-bheothachadh agus Luathachadh Adhartais 2022-23](#) (am Frèam-obrach). Tha iad

cuideachd a' sealltainn mar a tha dàta airson leasachadh a' dol tro phrionnsabalan buileachadh Dùbhlàn Coileanaidh na h-Alba, agus mar a tha e bunaiteach dhaibh.

Tha fianais làidir fhathast ann gu bheil a h-uile ùghdarras ionadail air adhartas a dhèanamh a dh'ionnsaigh nan ath cheumannan. Tha comharran a' nochdadh gu bheil astar an adhartais air a dhol am feabhas tuilleadh.

Dàta airson leasachadh

Tha na prìomh nithean a leanas air cur ri adhartas

- Ionnsachadh proifeasanta
- Tracadh agus sgrùdadh
- Turasan dearbhadh càileachd
- Amasan sinidh
- Leasachadh air cleachdadh dàta anns an Fhoghlam Fharsaing Choitcheann agus an Àrd-Ìre

Ionnsachadh proifeasanta

Tha e cudromach aithneachadh gu bheil a h-uile ùghdarras ionadail aig ìre eadar-dhealaichte san t-slighe gu bhith a' buileachadh roinnean den SAC. Mar sin, tha eòlas agus misneachd thidsearan ann a bhith a' cleachdadh dàta airson leasachadh a' leantainn air adhart. Mar phàirt de na h-ath cheumannan aca, libhrig còrr is an treas cuid de dh'ùghdarrasan ionadail ionnsachadh proifeiseanta a bha a' cuimseachadh air dàta. Tha fianais làidir ann gu bheil seo a' leasachadh sgilean litearrachd dàta luchd-teagaisg. Mar thoradh air sin, tha iad a' fàs nas èifeachdaiche ann a bhith ag amas air agus a' luachadh buaidh taic.

Ionnsachadh proifeasanta

Chaidh ionnsachadh proifeiseanta a libhrigeadh le bhith a' cleachdadh deas-bhòrd sònraichte Foghlam Farsaing Coitcheann a tha a' togail air cunntasan dàta sgoile a th' ann mar-thà. Bidh an t-inneal fìor fharsaing seo a' tarraing dàta bho Insight, SEEMiS agus tracadh Adhartais is Coileanaidh agus tha e èigneachail airson a h-uile sgoil. Mar thoradh air sin, tha cothrom aig sgiobaidhean meadhanach agus àrd-stiùirichean air dàta beò ann an aon àite. Tha buannachdan cuideachd a' toirt a-steach comas an ùghdarrais agus sgoiltean comharrachadh far a bheil na beàrnan co-cheangailte ri bochdainn anns gach deichead SIMD, sgoil, roinn agus aig ìre fa leth.

Libhrig an t-oifigear leasachadh dàta trèanadh sònraichte air litearrachd dàta do 27 bun-sgoiltean thar an t-seisein acadaimigich. Chaidh seo a libhrigeadh gu sgiobaidhean luchd-obrach gu lèir; ghabh beachdan air ais a-steach:

- Meudachadh misneachd luchd-foghlaim mu bhith a' cleachdadh dàta
- Cruinneachadh an dàta cheart gus fiosrachadh a thoirt do ionnsachadh agus teagasg àrd-inbhe
- Amas air leasachadh, seach a bhith a' dearbhadh amasan

Tha a h-uile ceannard bun-sgoile a-nis air trèanadh fhaighinn air deas-bhòrd an dàta. 'S e pròiseas ath-aithris leantainneach a tha seo, agus tha an t-ùghdarras a' dèiligeadh ri feumalachdan fa leth cheannardan. Tha fianais aig coinneamhan cheannardan a' nochdadh gu bheil cultar an dàta a' tòiseachadh a' tighinn a-steach, le iarrtasan airson an dàta as ùire a bhith ri fhaotainn airson amasan sìnidh stèidhichte san sgoil a shuidheachadh. Tha ceannardan-sgoile a' dèanamh barrachd feum de dhàta agus ga chleachdadh gus taic a thoirt do phlanadh leasachadh sgoile.

Tha deagh adhartas fhathast ga dhèanamh ann an conaltradh eadar àrd-luchd-stiùiridh agus ceannardas sgoile air cleachdadh dàta. Tha barrachd liubhairt air ionnsachadh proifeiseanta leis an sgioba dàta a' cleachdadh SEEMiS Business Intelligence air leantainn gu barrachd misneachd ann am mion-sgrùdadh dàta le àrd-stiùirichean.

Tha an t-seirbheis foghlaim air dàta airson trèanadh leasachaidh a libhrigeadh gu soirbheachail do gach ceannard sgoile. Bha fios air ais deimhinneach. Mar eisimpleir, thuir 100% de chom-pàirtichean gun robh an trèanadh air an eòlas a leasachadh, air misneachd àrdachadh agus air beachdan a thoirt seachad a chuireadh iad an sàs san sgoil no suidheachadh aca. Dh'ìarr àireamh shusbainteach de stiùirichean taic leanmhainn agus roinn iad na dòighean anns an robh iad air ionnsachadh a chur an gnìomh gu h-èifeachdach. Ghabh seo a-steach gabhail ri dòigh-obrach 'dàta air duilleag' a leig le sgoiltean dàta a chur air dòigh agus a mhion-sgrùdadh ann an dòigh shoilleir agus breithneachail.

Tracadh agus sgrùdadh

Tha cleachdadh dàta èifeachdach deatamach do shoirbheachas an SAC. Tha fianais làidir ann gu bheil pròiseasan tracaidh is sgrùdaidh a' fiosrachadh:

- Riaghladh maoinachaidh
- Mion-sgrùdadh dàta gus taic a chuireadh
- Adhartas a dh'ionnsaigh amasan sìnidh

Tracadh agus sgrùdadh

Tha an t-oifigear ionannachd air ìrean sgrùdaidh àrdachadh a thaobh tracadh agus sgrùdadh air caitheamh PEF anns a h-uile ionad. Ann an sgoiltean far an robh fo-chosgaisean air a bhith na adhbhar dragh, chaidh taic chuimsichte a thoirt seachad. Mar thoradh air sin, tha an t-ùghdarras ionadail air an t-slighe gu lùghdachadh mòr a thoirt air an fho-chosgais iomlan bho 30% ann an 2021-22 gu nas lugha na 5% ann an 2022-23.

Tha cunntas mìosail air caitheamh PEF a' nochdadh adhartas mòr. Bha caiteachas PEF airson 2021-22 aig 56% den riarachadh iomlan, 13% nas isle na a' chuibheasachd nàiseanta, agus mar thoradh air sin chaidh 44% a thoirt air adhart. Tha am prìomh oifigear PEF agus an comhairliche coileanaidh a' leantainn orra a' toirt taic a bharrachd do sgoiltean gus cosgaisean iomchaidh a mheudachadh. Tha am fo-chaitheachas a' sìor dhol sìos le caiteachas iomlan airson Giblean 2023 de 83%.

Tha manaidsearan taic air a bhith a' cumail sùil air caitheamh PEF agus ag obair le ceannardan-sgoile ann a bhith a' cleachdadh leabhraichean-obrach Excel. Tha an taic seo air leantainn gu nas lugha de sgoiltean le fo-chaitheachas PEF agus àireamhan fo-chaitheachais nas isle.

Tha an dàta bho tracadh sgoilearan air a chleachdadh gu cunbhalach gus taic a thoirt do choinneamhan ‘Adhartas ann an Ionnsachadh’ leis a h-uile bun-sgoil. Chaidh geàrr-aithisgean a chleachdadh gus dealbh de adhartas a thogail agus ceistean leasachaidh agus taic leanmhainn a stiùireadh.

Tha dàta a chaidh a chruinneachadh san dàrna teirm airson tracadh agus sgrùdadh adhartas nan amasan sinidh air a chleachdadh gu h-èifeachdach gus leantainn air adhart a’ leasachadh phrìomhachasan ro-innleachdail mu chothromachd agus a’ dùnadh na beàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn.

Tha dàta air a chruinneachadh bho gach suidheachadh le luchd-ionnsachaidh AS1-3. Tha còmhraidhean air a bhith ann le ceannardan-sgoile. Tha seo a’ tòiseachadh air misneachd a thogail ann an ceartas nam breithneachaidhean. Thathas an dùil inneal tracaidd coitcheann a leasachadh airson AS1-3 as t-samhradh.

Tha an t-ùghdarras ionadail a’ leantainn air adhart a’ leasachadh dhòighean-obrach gus sgrùdadh agus measadh dlùth a dhèanamh air adhartas a dh’ionnsaigh nan amasan sinidh.

Chaidh deagh adhartas a dhèanamh ann a bhith a’ tracadh adhartas a dh’ionnsaigh amasan sinidh ann am Foghlam Farsaing Coitcheann.

Chaidh adhartas mòr a dhèanamh ann a bhith a’ tracadh adhartas amasan sinidh. Bidh an rianadair ionannachd air a lìonadh agus air a chur a-steach airson mion-sgrùdadh gach mìos leis a h-uile sgoil. Tha seo air cothrom fhaighinn air dàta taisbeanach cunbhalach agus taic agus dùbhlana a thoirt seachad ann an deagh àm. Tha an t-ùghdarras ionadail a’ comharrachadh nan ìrean àrda de chonaltradh ri bhith a’ fastadh prìomh thidsearan airson cothromachd anns gach àrd-sgoil agus an taic chuimsichte do sgoiltean.

Tha a h-uile ceannard àrd-sgoile air aontachadh deas-bhòrd tracaidd na h-Àrd-Ìre a chur an gnìomh. Chaidh seo a phàrlachadh ann an aon sgoil. Taobh a-staigh an rianadair, bidh e comasach do sgoiltean ath-sgrùdadh nas cunbhalaiche a dhèanamh air cò a tha air an t-slighe gu teisteanasan Ìre 5 agus 6 a choileanadh.

Tha an goireas Foghlam Farsaing Coitcheann aca fhèin aig an ùghdarras ionadail. Tha seo air a chleachdadh gus adhartas a thracadh aig a h-uile ìre anns a h-uile bun-sgoil. Chaidh amasan sinidh a bharrachd a shuidheachadh airson clann a tha a’ faighinn biadh sgoile an-asgaidh agus dhaibhsan a tha air eòlas fhaighinn air cùram taobh a-staigh roinn na bun-sgoile. Tha fiosrachadh sònraichte mun dà bhuidheann seo ri fhaighinn bhon ghoireas airson gach sgoil. Tha an t-ùghdarras ionadail a-nis air comas a leasachadh gus an dàta seo a chruinneachadh sa mheadhan.

Chaidh stiùireadh ionadail mu ullachadh airson Adhartas is Coileanadh ann an SEEMiS a chrìochnachadh chun a h-uile sgoil, le cinn-latha air an aontachadh airson trì puingean cruinneachaidh tron bhliadhna. Tha coinneamhan airson oifigearan leasachadh càileachd gus an dàta seo a mhion-sgrùdadh air an suidheachadh a rèir sin. Mar thoradh air sin, bithear a’ cumail sùil air adhartas a dh’ionnsaigh nan amasan sinidh taobh a-staigh Foghlam Farsaing Coitcheann trì tursan sa bhliadhna.

Airson beagan ùghdarrasan ionadail, chaidh feum air siostaman agus pròiseasan a leasachadh aithneachadh mar an ath cheum gus ruigsinneachd air dàta a leasachadh. Tha seo air cleachdadh riaghailteach de dhàta a leasachadh aig ìre sgoile agus ùghdarras.

Siostaman agus pròiseasan

Tha obair a' dol air adhart gu math airson luchd-obrach meadhanach agus àrd-stiùirichean gus an sgilean agus am misneachd a neartachadh ann a bhith a' cleachdadh an inneal tracadh ùir.

Tha an t-oifigear foghlaim airson an inneal tracadh sgoilearan a' leantainn air adhart a' leasachadh gnìomhachd an inneil. Tha seo a' toirt taic do sgoiltean agus don ùghdarras ionadail tracadh èifeachdach a dhèanamh air adhartas agus coileanadh ann am Foghlam Farsaing Coitcheann, ag adhartachadh co-ionannachd bhuilean do luchd-ionnsachaidh. Tha an t-oifigear foghlaim air comhairle, stiùireadh agus taic phractaigeach a thoirt do sgoiltean fa-leth mar phàirt den phlana gnìomhachaidh. Tha seo a' cuideachadh le bhith a' stèidheachadh tracadh sgoilearan anns a h-uile bun-sgoil.

Chaidh dreach 2 den Inneal Eadar-theachdan Dealbhaidh agus Tracadh air Dùnadh na Beàirn' a leasachadh agus a chur air bhog gu soirbheachail. Chaidh an t-inneal ath-sgrùdadh agus ath-dhealbhadh ann an co-obrachadh le stiùirichean sgoile. Tha seo air gnìomhan dealbhaidh, tracadh agus luachaidh an inneil a leasachadh.

Tha an t-ùghdarras air dòigh-obrach eagarach a leasachadh airson dàta a chruinneachadh agus a mhion-sgrùdadh. Chaidh seo a leasachadh barrachd tro cho-obrachadh leis a' phrìomh oifigear ionannachd agus sgioba dàta. Còmhla, tha iad air siostam eadar-ghnìomhach a dhealbhadh gus cruinneachadh agus mion-sgrùdadh dàta a dhèanamh nas ruigsinnich tro Power BI. Tha seo mar-thà air leantainn gu barrachd mothachaidh air dàta dèanadais na sgoile aig ìre ùghdarras.

Tha siostam tracadh co-roinnte a-nis air a thabhann do gach àrd-sgoil. Tha seo a' toirt barrachd chothroman air dàta a chruinneachadh ann an dòigh nas èifeachdaiche gus na h-ath cheuman a chomharrachadh airson luchd-ionnsachaidh fa-leth, buidhnean, agus prìomhachasan leasachaidh. Tha seo a' cur ris na siostaman a chaidh ùrachadh o chionn ghoirid airson sùil a chumail air coileanadh, làthaireachd agus coileanadh luchd-ionnsachaidh le eòlas air cùram.

Tha an t-oifigear dàta air taic a thoirt do sgoiltean gus cothrom fhaighinn air an dàta aca fhèin agus dàta bhon ùghdarras ionadail. Thug seo buaidh mhath air an ìre de mhion-sgrùdadh dàta a tha an luchd-obrach air fad a' dèanamh. Tha planaichean ann an taic seo a chumail a' dol thar coimhearsnachdan ionnsachaidh gus barrachd cunbhalachd ann am mion-sgrùdadh dàta a thoirt gu buil am measg sgoiltean. Tha aon choimhearsnachd ionnsachaidh air trèanadh sònraichte a dhèanamh mu thràth mu bhith a' cleachdadh an inneal Comharrachaidh FFC ùr. Bidh dreach de seo ri fhaighinn a dh'aithghearr airson àrd-sgoiltean.

Chùm ùghdarrasan ionadail orra a' leasachadh agus a' leasachadh am modhan airson tursan agus coinneamhan dearbhadh càileachd le sgoiltean. Tha mion-sgrùdadh dàta na eileamaid chudromach de thursan mar sin. Thug oifigearan ùghdarrasan ionadail seachad taic agus dùbhlàn ann a bhith a' cleachdadh dàta gus buaidh bhuilean a thomhas, ag amas air eadar-theachdan agus a' sgrùdadh bheàrn.

Tursan dearbhadh càileachd

Tha taic ga toirt seachad agus ga tabhann leis an sgioba meadhanach far a bheil sin iomchaidh m.e., far a bheil sgoil ga iarraidh no ma tha e air a chomharrachadh gu sònraichte tro chòmhradh dàta aig tursan leasachadh càileachd.

Tha taic a bharrachd airson planadh PEF air a thabhann gus dèanamh cinnteach gun gabh builean dealbhaichte a thomhas gu h-èifeachdach agus gu bheil iad co-cheangailte ri beàrn(an) comharraichte a tha stèidhichte air dàta sgoile. Tha

targaidean agus puingean-dàraidh air an aontachadh gus tracadh, sgrùdadh agus taic a thoirt do mheasadh adhartais. Tha a' chuairt seo de thursan air tòiseachadh a' comharrachadh phòcaidean de chleachdadh nas làidire a tha a' tighinn am bàrr a dh'fhaodar a cho-roinn nas fharsainge air feadh an ùghdarrais a' toirt taic mhodarataireachd làidir air breithneachaidhean agus builean.

Tha sgioba leasachadh càileachd na bun-sgoile a' leantainn air adhart a' dèanamh adhartas mòr gus dèanamh cinnteach gu bheil taic agus dùbhlàn air a thoirt seachad tro thursan coileanadh sgoile. Bidh an sgioba an sàs ann an conaltradh èifeachdach le àrd-stiùirichean. Tha seo air cleachdadh mion-sgrùdadh dàta air a' bheàrn coileanadh co-cheangailte ri bochdainn (PRAG) a leasachadh gus eadar-theachdan a dhealbhadh agus taic a thoirt don h-uile neach-ionnsachaidh, gu sònraichte an fheadhainn bho chùl-raointean bochda.

Bha an àrd-sgioba stiùiridh agus an comhairliche coileanadh an làthair aig grunn thursan 'Insight' a thug co-obrachaidhean bho Riaghaltas na h-Alba gu àrd-sgoiltean. Tha iad sin air misneachd àrdachadh ann an làimhseachadh dàta agus air comas ann an lèitearrachd dàta a chur am meud.

Tha oifigearan ùghdarrasan ionadail a' cleachdadh deas-bhòrd an dàta agus Insight gus ullachadh airson tursan leasachadh càileachd sgoiltean. Tha dàta na sgoile air a shuidheachadh ann an co-theacs coileanadh cuibheasach thar ùine cho math ri dàta coimeasach comharrachaidh ionadail agus nàiseanta. Tha seo a' toirt taic do chòmhradh aig ìre sgoile agus gam brosnachadh gu bhith àrd-amasach nuair a tha iad a' suidheachadh amasan sinidh. Tha seo a' comharrachadh atharrachadh cultar dàta taobh a-staigh an ùghdarrais thar na bliadhna a dh'fhalbh.

Tha an sgioba meadhanach a' leantainn air adhart ag ath-aithris cleachdadh èifeachdach de dhàta eadar-ghearraidh agus am modal 'Data Driven Dialogue'. Tha seo a' daingneachadh cudromachd dàta nuair a thathar a' planadh airson leasachaidhean sgoile agus eadar-theachdan iomchaidh. Mar thoradh air sin, tha tuigse nas fheàrr aig àrd-luchd-stiùiridh air cleachdadh dàta nuair a bhios iad a' dol an sàs ann an còmhradh coileanadh aig tursan leasachadh càileachd agus ath-sgrùdaidhean sgoile.

Tuilleadh ath-cheumannan a bharrachd air an dàta cleachdaidh airson leasachadh le fòcas air:

- Planadh, aithris agus tracadh agus sgrùdadh maoinachaidh
- Com-pàirteachadh luchd-ionnsachaidh
- Eòlas-teagaisg
- Ionnsachadh proifeasanta
- Structaran riaghlaidh
- Clann agus daoine òga aig a bheil eòlas air cùram
- Planadh

Ath-cheumannan eile

Tha iomairt a' dol air adhart gus slighean a leudachadh agus leasachadh air sreath de chùrsaichean air feadh a' bhaile a tha ceangailte ri roinn fàis do dhaoine òga. Tha roghainnean airson 37 cùrsaichean ùra a-nis fosgailte do dhaoine òga, a' toirt seachad 970 àite. Tha portal tagraidh air-loidhne a' ceadachadh siostam 'glanadh' farsaing a chumail eadar deireadh a' Ghiblein agus an Ògmhios, a' dèanamh cinnteach gu bheil an cothrom as fheàrr aig daoine òga faighinn chun chùrsa a thagh iad.

Mar fhreagairt do bhuidh COVID-19 air ionnsachadh, teagasg agus measadh, chaidh obair fharsaing a ghabhail os làimh gus ro-innleachd ionnsachaidh, teagaisg agus measaidh a leasachadh agus a chur air bhog. Mar thoradh air seo chaidh beagan adhartais a dhèanamh ann a bhith a' leasachadh dhòighean-obrach a thaobh litearrachd agus àireamhachd àrd-inbhe.

Chaidh deagh adhartas a dhèanamh ann a bhith a' cuideachadh seiseanan sgrìobhadh luachaidh do dh'àrd-luchd-stiùiridh. Chaidh seiseanan a sgaoileadh gu soirbheachail sa Chèitean 2023 agus bha mòran an làthair. Fhuair àrd-luchd-stiùiridh deagh thaic bhon sgioba mheadhanach agus bhon chomhairliche coileanaidh rè nan seiseanan sin. Fhuair com-pàirtichean an cothrom a bhith ag obair còmhla gus planaichean leasachaidh sgoile agus inbhean agus aithisgean càileachd a leasachadh. Bha taic a' gabhail a-steach cleachdadh èifeachdach de dhàta gus builean agus ceumannan iomchaidh fhiosrachadh agus a phlanadh.

Chaidh adhartas mòr a dhèanamh gus dèanamh cinnteach gu bheil inneal fèin-mheasaidh CECYP deiseil airson a chur an gnìomh mar a bha dùil. Tha àrd-stiùirichean air fàilte a chur air an stiùireadh agus na modhan-obrach ùra a chaidh a chur an gnìomh san t-seisean seo agus a tha a' toirt taic do chleachdadh cunbhalach.

Chaidh adhartas math a dhèanamh leis an ath cheum seo. Tha dreach de phlana leasachaidh seirbheis chloinne is theaghlaicean airson 2023-27 air a chrìochnachadh agus bidh e an urra ri aonta aig Comataidh Seirbheisean Chloinne is Theaghlaicean san t-Sultain 2023. Tha am plana a thathar a' moladh a' gabhail a-steach còig prìomh raointean prìomhachais a tha co-cheangailte ri sàr-mhathas, cothromachd, agus builean seasmhach dearbhach airson clann agus daoine òga.

Mar thoradh air ionnsachadh proifeiseanta gus taic a thoirt do phrìomh mhodhan-obrach, tha àrdachadh air a thighinn air comas luchd-obrach. Tha eòlas, tuigse agus misneachd luchd-cleachdaidh air a thighinn air adhart. Tha seo a' leantainn gu eòlasan agus builean nas fheàrr do luchd-ionnsachaidh. Thèid seo a neartachadh ann an 2023-24 le bhith a' co-thaobhadh an ionnsachaidh phroifeasanta ri modh-obrach leasachadh càileachd.

Chaidh deagh adhartas a dhèanamh a dh'ionnsaigh frèam-obrach a leasachadh gus conaltradh luchd-ionnsachaidh a thomhas. Tha an sgioba air na slatan-tomhais airson ìrean conaltraidh agus cànan cumanta aontachadh. Tha luchd-obrach agus luchd-ionnsachaidh a' toirt breith air ìrean conaltraidh airson gach seisean ionnsachaidh. Tha seo air a chlàradh air clàran làitheil agus air àrd-ùrlar didseatach an neach-ionnsachaidh, far am faodar a roinn le pàrantan.

Tha am plana ùr airson Clann is Daoine Òga le Eòlas air Cùram (CECYP) a' toirt a-steach amasan sìnidh ionadail. Chaidh leasachaidhean riatanach ann an litearrachd agus àireamhachd a chomharrachadh don bhuidhinn chuimsichte seo, agus chaidh an fheallsanachd airson leasachadh a chur an cèill gu h-èifeachdach tro shreath de thachartasan lionraidh. Ged a tha àireamhan nas lugha de CECYP sa bhun-sgoil, tha fòcas fada nas soilleire aig manaidsèaran air eadar-theachdan sònraichte nan sgoiltean.

Roinn 2

Cuspair: Ionnsachadh, teagasg agus measadh

2.1 Ro-innleachdan airson ionnsachadh agus teagasg

Tha rannsachadh a' mìneachadh gu soilleir gu bheil pàirt riatanach aig ionnsachadh agus teagasg èifeachdach ann a bhith a' dùnadh na beàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn. Tha an roinn seo a' mìneachadh nam modhan ro-innleachdail a tha aig ùghdarrasan ionadail gus dèanamh cinnteach à ionnsachadh agus teagasg de dh'àrd-chàileachd, agus an ìre gu bheil iad sin a' cuimseachadh air cothromachd.

Ro-innleachdan agus poileasaidhean

Tha a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail a' mìneachadh dùilean soilleir airson ionnsachadh agus teagasg èifeachdach taobh a-staigh phoileasaidhean no frèaman-obrach aig ìre ro-innleachdail. Tha stiùireadh air coileanadh cothromachd follaiseach sa mhòr-chuid dhiubh sin. Tha fianais a' sìor fhàs a tha a' nochdadh gu bheil sreathan de threòrachadh co-phàirteach gan ath-sgrùdadh agus barrachd is barrachd gan co-chruthachadh le tidsearan. Tha iad sin a' gabhail a-steach:

- Amasan soilleir farsaing taobh a-staigh planaichean seirbheis foghlaim
- Poileasaidhean airson ionnsachadh, teagasg agus measadh
- Ag àrdachadh ro-innleachdan coileanaidh
- Frèaman-obrach a bheir seachad stiùireadh air dòighean-teagaisg agus a tha ag amas air co-ionannachd a choileanadh

Ann an grunn ùghdarrasan, tha na sreathan treòrachaidh seo a' toirt taic do bharrachd cunbhalachd ann an ionnsachadh agus teagasg. Anns na h-eisimpleirean as làidire, tha cleachdadh stèidhichte air fianais air fhighhe a-steach do chomhairle ro-innleachdail agus air a chleachdadh gus dòighean-obrach cuimsichte a stiùireadh, agus aig an aon àm a' cur ri ionnsachadh agus teagasg uile-choitcheann. Tha fianais ann a sheallas, nuair a tha dùilean airson ionnsachadh agus teagasg air an co-roinn, gu bheil seo a' toirt soilleireachd do sgoiltean air raointean far a bheil feum air leasachadh. Mar thoradh air sin, bidh seo a' fiosrachadh fèin-luachaidh agus planadh leasachadh sgoile.

Tha cuid de dh'ùghdarrasan ionadail ag aideachadh gu bheil feum air tuilleadh obrach gus lèirsinn agus stiùireadh co-roinnte a stèidheachadh air ionnsachadh is teagasg, a tha gu sònraichte ag amas air dèiligeadh ris a' bheàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn. Leanaidh Foghlam Alba air adhart ag obair còmhla ri ùghdarrasan ionadail gus taic a thoirt dha seo.

Ro-innleachdan agus poileasaidhean

Tha an t-ùghdarras air frèam-obrach ceartas sòisealta coileanta a leasachadh a tha a rèir na ro-innleachd ionnsachaidh is teagaisg. Tha am frèam-obrach a' toirt seachad gu soirbheachail stiùireadh practaigeach air mar as urrainn do luchd-foghlaim goireasan, ionnsachadh is teagasg, dealbhadh curraicealaim, ionnsachadh proifeiseanta, trusadh agus dàimhean le teaghlaicean is coimhearsnachdan a cleachdadh gus dèanamh cinnteach à cothromachd agus co-ionannachd.

Às dèidh co-chomhairleachadh farsaing le luchd-ionnsachaidh, luchd-cleachdaidh agus luchd-ùidh, chaidh 'Ro-innleachd Ionnsachaidh, Teagaisg is Measaidh' a leasachadh agus a chur air bhog ann an 2022. Tha an ro-innleachd a' toirt seachad aithris air na builean a thathar a' sùileachadh airson gach neach-ionnsachaidh, le iomradh air tuigse air cnapan-starra sòiseo-eaconamach agus cultarail co-cheangailte ri ionnsachadh. Tha stiùireadh làidir air a structaradh timcheall air ceithir prìomh chuspairean: ionnsachadh agus dol an sàs, càileachd teagaisg, cleachdadh èifeachdach de mheasadh is planadh, tracadh agus sgrùdadh. Tha fios air ais bhon Ùghdarras ag innse gu bheil sgoiltean a' tòiseachadh air an stiùireadh seo a bhuileachadh, gus ionnsachadh, teagasg agus measadh àrd-inbhe a tha sònraichte don cho-theacsa adhartachadh.

Chaidh am poileasaidh ionnsachaidh, teagaisg agus measaidh ath-sgrùdaichte fhoillseachadh ann an seisean 2021-22. Tha am poileasaidh a' nochdadh misean Dùbhlann Coileanaidh na h-Alba a thaobh a bhith a' leasachadh builean do chloinn is dhaoine òga air am bi bochdainn a' toirt buaidh. Tha e a' cur an cèill dùilean soilleir thar Foghlam Farsaing Coitcheann. Tha trì prìonn-sabalan ann a tha nam bunait don phoileasaidh: coinneachadh ri feumalachdan luchd-ionnsachaidh, slàinte is sunnd agus sgilean airson obair.

Tha an t-ùghdarras ionadail air sùileachadh co-roinnte a stèidheachadh airson ionnsachadh agus teagasg àrd-inbhe thar gach sgoil a tha a' co-thaobhadh ri luachan an ùghdarras ionadail. Tha iad seo nan suidhe ri taobh sùileachadh àrd coitcheann ann an ceannardas agus dàimhean. Gus dèiligeadh ris a' bheàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn tha ro-innleachd àrdachadh coileanaidh aig an ùghdarras ionadail cuideachd. Tha seo a' toirt sealladh farsaing air modhan cuimsichte gus beàrnann ann am prìomh raointean a lughdachadh agus thathar an dùil ath-sgrùdadh ann an seisean 2023-24. Mhol fios air ais bho cheannardan gu bheil seo air soilleireachd a thoirt seachad mu raointean airson leasachadh.

'S e ionnsachadh, teagasg & measadh aon den dà phrìomhachas aig an ro-innleachd àrdachadh coileanaidh, agus is e am fear eile cleachdadh dàta airson leasachadh. Às dèidh an ro-innleachd a chur air bhog, thèid frèam-obrach ionnsachaidh, teagaisg agus measaidh a chruthachadh gus taic a thoirt don phrìomhachas seo. Bidh am frèam-obrach stèidhichte air deagh chleachdadh làithreach san ùghdarras agus cleachdaidh e rannsachadh gus dòigh-obrach nas làidire agus nas cunbhalache a chruthachadh thar gach sgoil.

Chaidh am poileasaidh ionnsachaidh, teagaisg agus measaidh ath-sgrùdaichte fhoillseachadh san t-seisean seo. Tha am poileasaidh a' fighe a-steach misean Dùbhlann Coileanaidh na h-Alba a thaobh a bhith a' leasachadh builean do chloinn is dhaoine òga air am bi bochdainn a' toirt buaidh. Is e inneal iomraidh practaigeach a th' ann a tha a' toirt seachad stiùireadh soilleir agus goirid air prìomh thaobhan ionnsachaidh is teagaisg. Tha grunn sgoiltean a' cleachdadh a' phoileasaidh ath-sgrùdaichte airson fèin-luachadh air adhartas. Thathar an dùil gum bi buaidh a' phoileasaidh seo follaiseach tro phlanadh leasachadh sgoile.

Dearbhadh Càileachd

Tha a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail air iomradh a thoirt air tursan dearbhadh càileachd (DC) a tha a' toirt a-steach fòcas air ionnsachadh agus teagasg. Tha faisg air dàrna leth nan ùghdarrasan ionadail a' dèanamh cinnteach gu bheil cothromachd agus cleachdadh modhan ionnsachaidh is teagasg cuimsichte nam pàirt riatanach den turas. Tha beagan eisimpleirean ann far a bheil modalan taic 'co-aoisean' air an cleachdadh gus gnìomhachd DC a neartachadh, ath-sgrùdadh a dhèanamh air cleachdadh le co-obraichean agus ionnsachadh bho chèile. Tha fianais ann far a bheil pròiseasan teann agus lèirmheasan cunbhalach air dàta nan àite, gu bheil seo a' leantainn gu fèin-luachadh nas fheàrr aig ìre sgoile. Nuair a thèid an cleachdadh airson dòighean ionnsachaidh agus teagasg cuimsichte a stiùireadh, tha builean air an leasachadh airson clann agus daoine òga.

Dearbhadh càileachd

Tha cuairt thursan leasachadh càileachd stèidhichte ann a tha a' gabhail a-steach fòcas air ionnsachadh agus teagasg. Tha tursan air an neartachadh tuilleadh tro bhith a' dol an sàs le co-òrdanaichean in-ghabhail. Tha seo air leantainn gu planaichean taic cuimsichte nas fheàrr. Tha fianais bho na tursan sin a' fiosrachadh tairgse ionnsachadh proifeiseanta an ùghdarrais. Bithear a' cleachdadh comhairleachadh cho-aoisean le measadairean co-cheangailte gu math airson seo a chur ris.

Tha clàr-ama dearbhadh càileachd stèidhichte aig an ùghdarras. Tha seo a' toirt a-steach oifigearan ionadail, buidhnean-taice is taic triùir. Mar thoradh air dearbhadh càileachd agus fèin-luachadh o chionn ghoirid tarsainn an ùghdarrais, chaidh tuilleadh obrach a dhèanamh gus dèanamh cinnteach à cunbhalachd dòigh-obrach leis an ro-innleachd ionnsachaidh, teagasg agus measaidh.

Bidh bun-sgoiltean a' faighinn turas 'Ionnsachaidh is Coileanadh'. Is e lèirmheasan stèidhichte air feumalachdan a tha seo air an dèanamh le oifigearan foghlaim agus stiùirichean sgoile. Tha fianais air feum a' toirt a-steach beàrnan coileanadh agus coileanadh do luchd-ionnsachaidh air an tug bochdainn buaidh. Am-bliadhna, ghabh a h-uile àrd-sgoil pàirt ann am prògram 'Fèin-luachadh Dearbhaichte' le fòcas air in-ghabhail. Chaidh beachdachadh sònraichte a thoirt do luchd-ionnsachaidh air an tug bochdainn buaidh, a' gabhail a-steach cleachdadh a' PEF. Thug am pròiseas seo cothrom do sgoiltean ath-sgrùdadh a dhèanamh le co-aoisean air cleachdadh in-ghabhalach ann an com-pàirteachas le oifigearan ùghdarrasan ionadail. Tha ionnsachadh bhon phrògram seo air a cho-roinn agus bheir e fios do phlanadh leasachaidh san àm ri teachd.

Thar àrd-sgoiltean, tha ionnsachadh, teagasg agus measadh air a bhith ga ghlacadh tron mhodail 'triùir' aig ceannardan. Tha am modail seo a' toirt taic, a' toirt dùbhlán, agus a' cuimseachadh air Dè cho math 's a tha an sgoil againn? 4, Comharra Càileachd 2.3, a' dèanamh cinnteach à cothromachd don h-uile neach-ionnsachaidh. Tha am pileat seo air beagan adhartais a dhèanamh thar roinn na bun-sgoile agus tha obair a' dol air adhart mar-thà gus seo a leasachadh san ath sheisean.

Chaidh prògram dearbhadh càileachd a leasachadh gus taic a thoirt do fhèin-luachadh èifeachdach, dligheach agus earbsach. Tha am prògram seo air a neartachadh le dòigh-obrach le fiosrachadh dàta gus taic a thoirt do Chomharran Càileachd 2.3 agus 3.2. Tha a h-uile bun-sgoil agus àrd-sgoil air tadhal fhaighinn bhon sgioba mheadhain far an tèid buileachadh agus coileanadh ath-sgrùdadh. A thuilleadh air sin, tha cha mhòr a h-uile àrd-sgoil air tadhal fhaighinn air modal leasachaidh anns an robh àrd luchd-obrach a tha air gabhail ri modh ath-bhreithneachadh cho-obraichean. Tha an conaltradh seo air a shuidheachadh mar

phrìomhachas, agus tha e na phàirt de dhòigh-obrach teann airson ionnsachadh, teagasg agus measadh a leasachadh.

Bidh prògram dearbhadh càileachd a' toirt taic do fhèin-luachadh èifeachdach, dligheach agus earbsach. Gus an dòigh-obrach seo a neartachadh, chaidh 'Miosachan Leasachadh Bhuilean' a thoirt a-steach. Tha seo ag amas air fòcas a chur air làthaireachd agus coileanadh, a' gabhail a-steach cruinneachadh dàta, agus a' cleachdadh lionsa cothromachd.

Frèaman-obrach adhartais

Tha a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail a' mineachadh na thathar a' sùileachadh mu chleachdadh frèaman-obrach adhartais. Ann an cuid de chùisean, tha na frèaman-obrach seo air an dealbhadh leis an ùghdarras ionadail fhèin, sgoiltean fa leth no Caidreachasan Leasachaidh Roinneil. Ann an cuid eile, chaidh gabhail ri frèaman-obrach a dhealbhaich ùghdarrasan ionadail eile. Mar as trice, tha na frèaman-obrach seo airson litearrachd agus àireamhachd, ach tha iad air an cleachdadh barrachd is barrachd airson measgachadh de raointean curraicealaim eile. Anns na h-eisimpleirean as fheàrr, tha iad sin a' faighinn taic bho gach cuid ionnsachadh proifeiseanta agus molaidhean mu goireasan, aig a bheil fòcas air co-ionannachd a choileanadh. Tha seo a' leantainn gu deagh bhuaidh air misneachd luchd-teagaisg ann a bhith a' planadh agus a' teagasg curraicealam adhartach.

Ged nach eil e soilleir, tha fianais a' nochdadh gu bheil cleachdadh nas cunbhalaiche de fhrèaman-obrach taobh a-staigh roinn na bun-sgoile. Tha beagan ùghdarrasan ionadail ag aideachadh gu bheil feum air tuilleadh leasachaidh gus cleachdadh frèaman-obrach a stèidheachadh.

Frèaman-obrach adhartais

Ann an 2022-23 chuir an t-ùghdarras ionadail air bhog frèam-obrach sgilean àrd-inbhe agus chomharraich e prìomh dhòighean-obrach stèidhichte air fianais gus taic a thoirt do bhuileachadh. Ghabh iad sin a-steach ionnsachadh stèidhichte air cluich, meata-eòlas, dòigh-smaoineachaidh fàis agus ionnsachadh stèidhichte air pròiseict. Rinn an t-ùghdarras ionadail soilleir gu robh e an dùil gun cleachdadh a h-uile sgoil na modhan sin. Tha tairgse ionnsachadh proifeiseanta àrd-inbhe a' toirt taic dha seo.

Tha frèaman-obrach adhartais airson litearrachd agus àireamhachd air an cleachdadh leis cha mhòr a h-uile sgoil agus a' mhòr-chuid airson slàinte is sunnd. Ged a tha an t-ùghdarras a' cur taic ri frèaman-obrach sònraichte, tha cumhachd aig sgoiltean iad sin atharrachadh a rèir am feumalachdan.

Tha slighean adhartais Tràth gu Treas Ìre ann an litearrachd, àireamhachd agus ionnsachadh didseatach air an leasachadh gus taic a thoirt do phlanadh thidsearan agus breithneachadh proifeasanta. Tha am prògram ionnsachaidh ann an litearrachd aig an Dàrna Ìre air ath-sgrùdadh, le ionnsachadh proifeiseanta ga thabhann do luchd-taic litearrachd anns a h-uile ionad gus taic a thoirt do thuigse phroifeiseanta.

Tha frèaman-obrach adhartais airson litearrachd agus àireamhachd rim faotainn don luchd-obrach air fad. Tha frèaman-obrach agus goireasan airson taic a thoirt do ionnsachadh agus teagasg slàinte is sunnd agus STEM a bharrachd air dòighean-teagaisg cluiche agus ionnsachadh a-muigh rim faighinn cuideachd. Tha iad sin air

an deagh chleachdadh le luchd-cleachdaidh gus dèanamh cinnteach à adhartas iomchaidh ann an ionnsachadh.

Tha frèaman-obrach adhartais ann airson gach ìre thar gach raon den churraicealam. Ged a tha barrachd stèidhichte ann an roinn na bun-sgoile, chaidh adhartas a dhèanamh am-bliadhna gus cleachdadh nam frèaman-obrach a stèidheachadh ann an suidheachaidhean àrd-sgoile. Chaidh fios air ais a shireadh bho luchd-cleachdaidh gus aontachadh coileanadh ìre, a' toirt taic do leasachadh nam frèaman-obrach. Chaidh pileat a dhèanamh thar gach àrd-sgoil, le planaichean airson àrdachadh san ath sheisean acadaimigeach.

Eòlas-teagaisg

Tha leasachadh agus tuigse air dòighean-teagaisg a' faighinn taic bho ionnsachadh proifeiseanta anns a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail. Ged a tha measgachadh de dhòighean-teagaisg air an comharrachadh gus coileanadh àrdachadh, tha dealas airson dòighean-teagaisg cluiche a' fàs thar grunn ùghdarrasan. Far a bheil an ìre as soirbheachaile, tha seo freumhaichte thar gach sgoil agus tha dàta bhon Ìre Thràith a' nochdadh deagh bhuaidh.

Tha eòlasan-teagaisg a leasaicheas sgilean litearrachd agus àireamhachd sònraichte cumanta anns a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail. Ach, tha fianais ann gu bheil iad seo nas èifeachdaiche nuair a tha sùileachadh no frèaman-obrach ro-innleachdail soilleir nan àite, le taic bho thrèanadh farsaing agus cothroman lìonraidh a' dèanamh cinnteach gu bheil luchd-obrach sgileil agus misneachail.

Gu tric bidh sgiobaidhean, stiùirichean no gaisgich an eòlas-teagaisg nan àite gus taic a thoirt do bhuileachadh agus cunbhalachd dhòighean-obrach sònraichte. Ged a tha taic agus trèanadh uile-choitcheann air an tabhann gu cunbhalach, tha fòcas air cothromachd agus leasachadh bhuilean follaiseach dhaibhsan a tha beò ann am bochdainn. Tha dàta ga chleachdadh gus fiosrachadh a thoirt do gach cuid obair chuimsichte agus airson buaidh a mheasadh. Ann am beagan ùghdarrasan ionadail, tha cleachdadh Dòigh-obrach Leasachadh Càileachd a' leasachadh ionnsachadh agus teagasg gu soirbheachail.

Eòlas-teagaisg

Tha am prògram leasachadh sgrìobhaidh aig a' Chiad Ìre, a tha ag amas air cleachdadh modh-obrach leasachadh càileachd, air leantainn gu coileanadh nas àirde do sgrìobhadairean ann an 10 bun-sgoiltean cuimsichte. Tha dàta air sealltainn gu bheil luchd-ionnsachaidh le bochdainn sòiseo-eaconamach air an t-àrdachadh coileanadh as motha a nochdadh anns na sgoiltean sin.

Bidh an sgioba oideachaidh a' libhrigeadh ionnsachadh proifeiseanta fad-dreuchd (CLPL) gus taic a thoirt do luchd-cleachdaidh. Bidh prògraman CLPL a' dèanamh fòcas air dòighean-teagaisg, litearrachd agus àireamhachd stèidhichte air fianais. Sheall measaidhean gu bheil luchd-cleachdaidh a' cur luach orra sin.

Tha eòlas-teagaisg cluiche stèidhichte gu daingeann air feadh an ùghdarrais. Tha dàta Ìre Thràithe a' leantainn air adhart a' nochdadh an adhartais chudromaich san dòigh-obrach seo agus tha sgoiltean ag aithris gu bheil barrachd neo-eisimeileachd agus

cruthachalachd ann an cloinn. Tha an t-ùghdarras a' toirt seachad ionnsachadh proifeiseanta làidir gus taic a thoirt do luchd-cleachdaidh, a' ciallachadh gum bi iad gan àrdachadh san eòlas-teagaisg seo.

O chionn ghoirid tha an t-ùghdarras ionadail air am frèam-obrach eòlas-teagaisg aca fhoillseachadh. Chaidh seo ath-sgrùdadh thar ùine agus tha e a-nis a' frèamadh nan gnìomhan airson ionnsachadh, teagasg agus measadh èifeachdach a neartachadh. Tha measgachadh de phrìomh thairgsean ann gus taic a thoirt do dh'ionadan thar roinnean ann a bhith a' leasachadh am modhan-obrach ann an eòlas-teagaisg èifeachdach.

Tha stiùireadh air dòighean-teagaisg a tha a' toirt taic do chothromachd a' gabhail a-steach meata-eòlas, eadar-dhealachadh agus modhan-obrach stèidhichte air cluich air a thoirt do gach roinn iomchaidh. Mar eisimpleir, am-bliadhna, fhuair prìomh thidsearan àrd-sgoile ionnsachadh proifeiseanta air eadar-dhealachadh a chaidh a mheasadh gu mòr. Tha eòlas-teagaisg cluiche a-nis freumhaichte anns a' mhòr-chuid de chlasaichean bun-sgoil a h-aon agus tha luchd-ionnsachaidh bun-sgoil a dhà a' tòiseachadh a' faighinn buannachd às an dòigh-obrach seo.

Tha dòighean-teagaisg co-ionannachd a' faighinn taic tro ionnsachadh proifeiseanta leithid: eòlas-teagaisg airson seiseanan ionannachd air an libhrigeadh do luchd-deuchainn, 'Lìonra Co-ionannachd' agus na prògraman stiùiriche litearrachd is àireamhachd. Tha dòighean-obrach leasachaidh cuideachd air ionnsachadh, teagasg agus measadh a leasachadh gu soirbheachail do luchd-ionnsachaidh a' gabhail a-steach an fheadhainn a tha fo bhuaidh bochdainn tron phrògram leasachadh sgrìobhaidh nàiseanta.

Com-pàirteachadh chloinne agus dhaoine òga ann a bhith a' leasachadh càileachd agus cunbhalachd an ionnsachaidh agus an teagaisg

Tha raon de mhodhan-obrach a nì cinnteach gu bheil luchd-ionnsachaidh a' gabhail pàirt ann an sgoiltean follaiseach anns a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail. Tha iad sin a' gabhail a-steach:

- Cleachdadh Dè cho math 's a tha AR sgoil?
- Buidhnean fòcais
- Suirbhidhean
- Co-chomhairle tro phròiseasan agus turasan dearbhadh càileachd

Far a bheil e freumhaichte gu h-èifeachdach, bidh beachdan chloinne agus dhaoine òga a' fiosrachadh fèin-luachadh air ionnsachadh agus teagasg agus tha iad nam bunait airson raointean airson leasachadh a chomharrachadh. Tha beagan ùghdarrasan ionadail air deagh fheum a dhèanamh den phrògram Ceannardan Ionnsachaidh Òga. Tha seo a' dèanamh cinnteach gu bheil cothroman brìoghmhor aig clann agus daoine òga am beachdan a cho-roinn agus cur ri planadh leasachaidh.

Tha beagan fianais ann gu bheil buaidh aig beachdan chloinne agus dhaoine òga air poileasaidh, planadh agus frèaman-obrach ro-innleachdail. Sa mhòr-chuid, tha seo tro shuirbhidhean no ceisteachain, le raointean sònraichte an uair sin air an comharrachadh mar phrìomhachas leasachaidh. Gu dearbhach, tha grunn ùghdarrasan a' toirt a-steach riochdairean chloinne is dhaoine òga air bùird ro-innleachdail.

Ged a tha aithne agus dealas soilleir ann airson dèanamh cinnteach gum bi luchd-ionnsachaidh a' gabhail pàirt, tha fianais a' nochdadh gu bheil seo fhathast na raon leasachaidh. Tha cothrom ann tuilleadh leasachaidh a dhèanamh air cunbhalachd agus dèanamh cinnteach à cothroman brìghmhor airson com-pàirteachadh luchd-ionnsachaidh aig gach ìre. Tha taic do leasachaidhean ann an seo fhathast na àrd phrìomhachas aig Foghlam Alba.

Com-pàirteachadh chloinne agus dhaoine òga

Bithear a' cruinneachadh beachdan chloinne agus dhaoine òga tron phròiseas aithris PEF. Tha fios air ais mu eadar-theachdan sònraichte ga thoirt do cheannardan-sgoile. Tha seo, còmhla ri mion-sgrùdadh dàta, a' toirt cothrom dhaibh atharrachaidhean iomchaidh a chur an gnìomh gus càileachd agus cunbhalachd an ionnsachaidh is an teagasg a leasachadh do luchd-ionnsachaidh cuimsichte a rèir stiùireadh PEF.

Thathar a' brosnachadh com-pàirteachadh luchd-ionnsachaidh aig ìre sgoile agus ùghdarras. Bithear a' faighneachd do luchd-ionnsachaidh mu am beachdan air cothromachd a bharrachd air na dh'fheumas iad airson soirbheachadh. Bidh pròiseasan leasachadh sgoile, a' gabhail a-steach teamplaidean dealbhadh co-ionannachd, a' brosnachadh cleachdadh guth luchd-ùidh. Bidh sgoiltean an uair sin a' cleachdadh seo gus taic agus fios a thoirt air ath-cheumannan Bidh ionadan a' cruinneachadh seo a' cleachdadh diofar dhòighean.

Tha fòcas aig an ùghdarras air com-pàirteachas agus cosnachadh luchd-ionnsachaidh a leasachadh, anns an ionnsachadh, coileanas pearsanta agus gnìomhan taobh a-muigh na sgoile aca.

Tha fòcas làidir aig an ùghdarras air com-pàirteachadh luchd-ionnsachaidh, ag aithneachadh cho cudromach 's a tha e clann agus daoine òga a bhith an sàs gu gnìomhach ann am pròiseasan co-dhùnaidh, a' gabhail a-steach sgoilearan bho chùl-raointean bochda. Anns an fhrèam-obrach com-pàirteachadh luchd-ionnsachaidh ath-sgrùdaichte tha dùil gun tèid beachdan luchd-ionnsachaidh a chruinneachadh gu tric agus gu cunbhalach. Le bhith a' ceangal nam beachdan sin ri fèin-luachadh agus leasachadh, thathar a' dèanamh cinnteach gu bheil luchd-ionnsachaidh an sàs ann an dòigh bhrioghmhor ann an leasachadh sgoile.

Tha dealas ann a bhith a' dèanamh cinnteach gun tèid beachdan chloinne agus dhaoine òga a chleachdadh gus càileachd an ionnsachaidh agus an teagasg a leasachadh. Bidh manaidsèaran foghlaim a' coinneachadh ri buidhnean fòcais de sgoilearan aig tursan QI 2.3 gus beachdachadh air an eòlas ionnsachaidh. Bidh seo a' fiosrachadh leasachadh aig ìre sgoile agus ùghdarras ionadail.

Tha lìonra Ceannardan Ionnsachaidh Òga stèidhichte gu math agus a' brosnachadh beachdan chloinne agus dhaoine òga air raon de chùisean leasachaidh. Tha guth nan sgoilearan air a bhrosnachadh anns a h-uile sgoil agus far a bheil seo air a stèidheachadh as fheàrr, tha clann agus daoine òga a' cur ri stiùireadh ionnsachaidh agus planadh leasachaidh. Tha a h-uile sgoil a' cur an gnìomh am modhan fhèin a thaobh co-chomhairlean buidseit com-pàirteachail agus a' cleachdadh co-dhiù 5% de PEF air a riarachadh gus buaidh a thoirt air feallsanachd agus cultar na sgoile.

Bidh sgoiltean a' sireadh beachdan dhaoine òga gu gnìomhach nuair a bhios iad ag ath-sgrùdadh leasan clas. Tha fòcas làidir air com-pàirteachas agus cosnachadh chloinne agus òganaich anns an ionnsachadh aca a leasachadh. Tha còraichean chloinne gam fighe a-steach air feadh sgoiltean.

Tha e soilleir gu bheilear ag aithneachadh cho cudromach sa tha e dèanamh cinnteach à ionnsachadh agus teagasg àrd-inbhe gus a' bheàrn coileanaidh co-cheangailte ri

bochdainn a dhùnadh. Tha a h-uile ùghdarras ionadail fhathast a' cur fòcas air seo gu ìre. Gus builean a leasachadh, bu chòir do dh'ùghdarrasan ionadail cumail orra a' leasachadh nan cuspairean air fad air an comharrachadh gu h-àrd.

2.2 Measadh

Tha pàirt dheatamach aig measadh ann a bhith a' comharrachadh agus a' dèiligeadh gu ceart ri beàrnan coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn. Nuair a tha measadh dlìgheach agus làidir tha e a' toirt seachad fiosrachadh breithneachail cudromach a leigeas le luchd-ionnsachaidh fa-leth adhartas a dhèanamh. Air a chleachdadh gu h-èifeachdach tha e cuideachd a' toirt seachad fiosrachadh tracadh feumail airson bhuidhnean sònraichte. Faodaidh seo fiosrachadh a thoirt do cho-dhùnaidhean co-cheangailte ri Maoineachadh Coileanadh Alba (ASF) gus dèanamh cinnteach à builean nas fheàrr dha na h-uile. Tha na modhan ro-innleachdail a tha ùghdarrasan ionadail air a leasachadh gus taic a thoirt do mheasadh èifeachdach air am mìneachadh gu h-ìosal.

Ro-innleachdan agus frèaman-obrach

Tha ro-innleachdan no frèaman-obrach stèidhichte aig a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail a bheir taic do mheasadh, gu ìre mhòr anns an Fhoghlam Fharsaing Choitcheann. Tha iad sin a' cuideachadh le bhith dèanamh cinnteach à modhan measaidh cunbhalach thar ionadan. Ann an grunn ùghdarrasan ionadail bidh na frèaman-obrach sin air an ath-sgrùdadh gu cunbhalach gus dèanamh cinnteach gu bheil iad fhathast buntainneach agus èifeachdach. Anns na h-eisimpleirean as fheàrr, tha iad nam pàirt de ro-innleachd àrdachadh coileanaidh no ionnsachaidh is teagaisg nas fharsainge. Mar as trice, bidh iad a' toirt a-steach stiùireadh mu phlanadh agus cleachdadh mheasaidhean cunbhalach agus deireannach gus taic a thoirt do bhreithneachaidhean proifeiseanta thidsearan. Tha an stiùireadh seo nas èifeachdaiche far a bheil e air a chur ris leis an ionnsachadh phroifeiseanta agus na goireasan gus taic a thoirt do mheasadh agus modarataireachd èifeachdach.

Ann am beagan ùghdarrasan ionadail, far nach eil ro-innleachd no frèam-obrach na àite, thathar an dùil gun leasaich ionadan fa leth am poileasaidhean no frèaman-obrach fhèin gus taic a thoirt do mheasadh. Thathas ag aithneachadh gu bheil seo a' leantainn gu neo-chunbhalachd ann an dòighean measaidh.

Ro-innleachdan agus frèaman-obrach

Tha fios air ais bho luchd-cleachdaidh a' soilleireachadh gu bheil an ro-innleachd ionnsachaidh, teagaisg agus measaidh na inneal taiceil ann a bhith a' measadh ionnsachadh. Nas trice, tha tidsearan a' planadh airson, agus a' cleachdadh, raon nas motha de dh'fhianais measaidh gus sealltainn dè cho math 's a tha luchd-ionnsachaidh a tighinn air adhart a thaobh Slatan-tomhais Nàiseanta. Chaidh grunn goireasan a thoirt seachad a bhrosnaicheas measadh làidir agus a bheir taic do luchd-obrach ann a bhith a' faighinn tuigse cho-roinnte air inbhean agus dùilean taobh a-staigh Foghlam Farsaing Coitcheann.

Tha am poileasaidh ‘Ionnsachadh is Teagasg’ a’ toirt stiùireadh air modhan measaidh. Tha luchd-obrach air am brosnachadh gu bhith a’ planadh airson mheasaidhean cunbhalach agus deireannach. Bithear a’ dèanamh Measaidhean Àbhaisteach Nàiseanta gach bliadhna. Tha seo a’ toirt taic do phlanadh aig ìre clas agus sgoile, a’ dèanamh cinnteach gu bheil teagasg agus ionnsachadh a’ coinneachadh ri feumalachdan luchd-ionnsachaidh, agus taic air a chiuimseachadh far a bheil feum air.

Tha sgioba Dùbhlann Coileanaidh na h-Alba an ùghdarras air stiùireadh airson planadh, ionnsachadh, teagasg agus measadh ath-sgrùdadh. Tha a bhith a’ dùnadh na beàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn agus a’ dèanamh cinnteach à cothromachd dha na h-uile air am mìneachadh mar àrd phrìomhachasan. Tha an stiùireadh a’ toirt seachad dùilean soilleir agus a’ mìneachadh an fheum a th’ aig ionadan air modalan measaidh a leasachadh a tha iomchaidh don cho-theacsa aca fhèin.

Measaidhean àbhaisteach san Fhoghlam Fharsaing Choitcheann

Anns cha mhòr a h-uile ùghdarras ionadail tha measaidhean àbhaisteach air an cleachdadh mar phàirt den raon fianais a tha a’ fiosrachadh breithneachadh proifeiseanta thidsearan. Bithear a’ cleachdadh Mheasaidhean Àbhaisteach Nàiseanta na h-Alba anns a h-uile ùghdarras ionadail. Ach, tha beagan eadar-dhealachaidh ann a thaobh mar a thathar gan cleachdadh. Mar eisimpleir, cha bhi cuid de dh’ùghdarrasan ionadail a’ cleachdadh measaidhean Bun-sgoil 1. Chan eil measaidhean AS3 air an cleachdadh cho farsaing ris na measaidhean bun-sgoile. Ann am beag-chuid de dh’ùghdarrasan ionadail thathas cuideachd a’ cleachdadh dheuchainnean àbhaisteach eile gus tuilleadh fianais a thoirt seachad mu adhartas no fiosrachadh breithneachail. Tha aon ùghdarras ionadail air a mheasaidhean coitcheann fhèin a leasachadh.

Barrachd is barrachd, mar phàirt de phròiseasan dearbhadh càileachd, tha ùghdarrasan ionadail a’ sgrùdadh a’ cho-chòrdaidh eadar fiosrachadh measaidh àbhaisteach agus breithneachaidhean proifeiseanta thidsearan. Far a bheil eadar-dhealachaidhean mòra ann, thathas gu tric a’ brosnachadh sgoiltean gus sùil nas mionaidiche a thoirt air an fhianais a tha a’ fiosrachadh breithneachaidhean proifeiseanta thidsearan. Tha e cudromach gun cùm ùghdarrasan ionadail orra a’ togail misneachd luchd-teagaisg ann a bhith a’ cleachdadh raon farsaing de dh’fhianais, agus mar sin a’ seachnadh cus earbsa ann am measaidhean àbhaisteach.

Bidh beagan ùghdarrasan ionadail a’ toirt seachad ionnsachadh proifeiseanta airson sgoiltean a chuideachadh gus am feum as fheàrr a dhèanamh de mheasaidhean àbhaisteach. Far a bheil seo na àite, tha misneachd luchd-obrach air a dhol am meud an dà chuid a thaobh an cleachdadh de mheasaidhean agus mìneachadh an dàta a chaidh a chruthachadh.

Ann an cuid de dh’eisimpleirean, tha ùghdarrasan ionadail a’ toirt seachad loidhnichean-ama air cuin a bu chòir measaidhean àbhaisteach a bhith air an toirt seachad. Far a bheil uallach airson àm mheasaidhean tiomnaichte gu ionadan fa leth tha e air cumhachd a thoirt do cheannardan-sgoile dèanamh cinnteach gun urrainn do gach pàiste no neach òg a dhol an sàs ann an dòigh dheimhinneach agus chothromach.

Measaidhean àbhaisteach

Tha siostam làidir na àite airson a bhith a' cruthachadh agus a' cuimseachadh mheasaidhean àbhaisteach ionadail. Tha iad sin air an cleachdadh gu rianail thar gach sgoil agus tha iad a' toirt seachad modarataireachd nas èifeachdaiche agus measadh cunbhalach air adhartas tro, agus coileanadh, ìre. Tha an t-ùghdarras air aithneachadh gum faod cus earbsa anns na rudan sin bacadh a chur air breithneachadh proifeiseanta thidsearan. Mar thoradh air sin, chaidh bòrd coileanaidh a chruthachadh gus taic a thoirt do mhion-sgrùdadh air raon de dh'fhiosrachadh measaidh. Tha seo a' dèanamh cinnteach gu bheil a' beachdachadh air a h-uile fianais nuair a thathar a' dèanamh bhreithneachaidhean proifeasanta.

Bidh manaidsearan foghlaim a' dol an sàs ann an còmhraidhean 'dùbhlán agus taic' le ceannardan-sgoile mu cho-thaobhadh bhreithneachaidhean proifeasanta ri dàta measaidh àbhaisteach. Tha an sgioba mion-sgrùdadh dàta air pasganan ullachadh gus taic a thoirt dha na còmhraidhean sin. Bidh iad sin a' toirt taic do phlanadh agus a' cuideachadh le bhith a' togail misneachd mu choileanadh ìre.

Tha trèanadh air a sholarachadh do àrd-sgiobaidhean stiùiridh agus tidsearan clas air Measaidhean Àbhaisteach Nàiseanta (NSAn). Tha an t-ionnsachadh proifeasanta seo, a tha air a dhealbhadh a rèir feumalachdan diofar shuidheachaidhean, fìor èifeachdach ann a bhith a' toirt taic do bhreithneachadh proifeiseanta thidsearan. Tha barrachd tuigse air luach NSAan agus mar as urrainn do luchd-foghlaim an dàta a mhìneachadh airson luach co-phàirteach.

Faodaidh sgoiltean le deagh fheallsanachd co-dhùnadh a dhèanamh air cuin a bhios luchd-ionnsachaidh an sàs ann am measadh àbhaisteach. Bidh cruthachadh nan suidheachaidhean ceart a' dèanamh cinnteach gu bheil gach neach-ionnsachaidh an sàs ann an dòigh dheimhinneach is chothromach, a' leigeil le sgoiltean coinneachadh nas fheàrr ri am feumalachdan. Tha fianais measaidh a' tighinn bho raon farsaing de stòran gus taic a thoirt do bhreithneachaidhean proifeasanta làidir.

Modarataireachd

Bidh gnìomhan modarataireachd a' gabhail àite anns a h-uile ùghdarras ionadail. Tha iad seo ag amas air tuigse cho-roinnte air inbhean adhartachadh, agus misneachd thidsearan is ìrean cunbhalachd ann am breithneachaidhean proifeasanta àrdachadh. Tha taic ro-innleachdail airson modarataireachd air a thoirt seachad ann an diofar dhòighean.

Tha luchd-obrach ainmichte aig a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail leithid Oifigearan Dearbhadh Càileachd agus Modarataireachd (QAMSON) a bhios a' cuideachadh le bhith a' comasachadh agus a' brosnachadh measadh. Gu tric tha iad air taic fhaighinn nan dreuchd le ionnsachadh proifeiseanta a tha Foghlam Alba a' tabhann. Tha na dreuchdan sin air a bhith nas èifeachdaiche far a bheil prògram de ghnìomhachd modarataireachd aig ùghdarrasan ionadail.

Tha ionnsachadh proifeiseanta, stèidheachadh lìonraidhean agus cruthachadh ghoireasan cuideachd air taic a thoirt do mhodarataireachd thar ùghdarrasan ionadail. Ged a tha a h-uile ùghdarras ionadail a' brosnachadh gnìomhachd aig ìre sgoile, anns na h-eisimpleirean as fheàrr, bidh modarataireachd cuideachd a' tachairt thar sgoiltean,

cruinneachaidhean sgoiltean agus eadar ùghdarrasan ionadail le taic bho Chaidreachasan Leasachaidh Roinneil.

Modarataireachd

Mar thoradh air trèanadh Oifigearan Measadh Càileachd agus Modarataireachd a thug Foghlam Alba seachad, tha lionra de dh'èòlas aig an ùghdarras a-nis aig ìre ionaid agus cruinneachadh sgoiltean gus taic a thoirt do mhodarataireachd. Tha an t-àrd-ùrlar modarataireachd dhidseatach air-loidhne a' leantainn air adhart a' toirt taic do ionadan ann an roinn na bun-sgoile le modarataireachd èifeachdach taobh a-staigh Meadhan na Beurla agus na Gàidhlig. Tha comharran tràtha a' sealltainn gu bheil dol an sàs leis an àrd-ùrlar air leantainn gu tuigse nas soilleire air a' phròiseas modarataireachd aig ìre ionaid agus misneachd nas fheàrr ann am breithneachadh proifeasanta luchd-teagaisg mu adhartas luchd-ionnsachaidh. Aig ìre na h-àrd-sgoile, tha leasachadh air an àrd-ùrlar modarataireachd dhidseatach taobh a-staigh agus eadar sgoiltean, luachadh anailiseach sgoiltean agus sgilean leasachadh càileachd agus an comas co-dhùnaidhean stèidhichte air fianais co-cheangailte ri measadh a dhèanamh air a bhith a' sior leasachadh. Tha seo air leantainn gu barrachd misneachd luchd-obrach ann a bhith a' tuigsinn inbhean agus ann a bhith a' dèanamh bhreithneachaidhean ceart agus earbsach.

Chaidh grunn ghoireasan a thoirt seachad a bhrosnaicheas measadh làidir agus a bheir taic do luchd-obrach ann a bhith a' ruigsinn tuigse cho-roinnte air inbhean agus dùilean airson Foghlam Farsaing Coitcheann (FFC). Tha na goireasan sin a' gabhail a-steach làrach 'Modarataireachd' an ùghdarras ionadail agus làrach 'Inbhean Co-roinnte BGE', còmhla ri goireasan sgrùdaidh is innealan a bharrachd. Tha fios air ais bho sgrùdaidhean coileanaidh a' nochdadh gu bheil barrachd taic a' tòiseachadh a' toirt deagh bhuaidh. Tha a' mhòr-chuid de sgoiltean air pàirt a ghabhail ann an cothroman trèanaidh a thug oifigearan meadhain seachad. Tha iad sin air fòcas a chur air dòighean-obrach èifeachdach a thaobh measadh agus modarataireachd.

Bithear a' tabhann prògram farsaing de dh'ionnsachadh proifeiseanta gach bliadhna do gach ionad airson ionnsachadh, teagaisg agus measaidh, a' gabhail a-steach modarataireachd. Chaidh trèanadh sònraichte don roinn a leasachadh airson bhun-sgoiltean agus àrd-sgoiltean. Tha prìomh sheiseanan air an dealbhadh mar chothroman na sgoile air fad. Bidh iad seo ag adhartachadh agus a' leasachadh modarataireachd agus planadh eadar agus tarsainn sgiobaidhean luchd-obrach sgoile. Bidh seo a' leasachadh tuigse cho-roinnte air inbhean agus dùilean agus a' neartachadh breithneachadh proifeiseanta thidsearan. Tha fios air ais a' moladh gu bheil seo a' toirt taic do luchd-cleachdaidh a bhith nas èifeachdaiche ann a bhith ri modarataireachd agus a' coileanadh cunbhalachd anns gach taobh den chuairt ionnsachaidh, teagaisg agus measaidh. Bidh sgoiltean a tha air an trèanadh a chriochnachadh a' modarataireachd aig ìre sgoile agus ìre cruinneachadh sgoiltean agus bidh cothroman aca modarataireachd thairis air cruinneachaidhean. Bidh dà thachartas modarataireachd bliadhna a' gabhail àite, a' nochdadh a' mhodail a chaidh a chleachdadh ann an Co-obrachadh Leasachaidh Roinneil an Iar (RIC). Fhuair an fheadhainn a ghabh àite san Dùbhlachd agus san Ògmhios deagh fhios air ais mu bhith a' toirt taic do mhisneachd luchd-cleachdaidh ann am breithneachaidhean proifeasanta. Gach bliadhna, bidh sgoiltean ùghdarrasan ionadail a' gabhail pàirt ann an tachartas modarataireachd an RIC. Ghabh 39 sgoiltean pàirt san t-seisean seo.

Tracadh agus sgrùdadh

Tha tracadh agus sgrùdadh coileanadh dhaoine fa-leth agus bhuidhnean a' cuideachadh gus dèanamh cinnteach gu bheil goireasan agus eadar-theachdan air an

cuimseachadh gu h-èifeachdach. Tha raon de phròiseasan stèidhichte aig ùghdarrasan ionadail gus taic a thoirt do chuireachadh agus luachadh cleachdadh Maoineachadh Coileanadh Alba gu h-èifeachdach. Tha eisimpleirean a' toirt a-steach mìosachain àrdachadh dàta, siostaman airson dàta a chruinneachadh agus a chuir ri chèile agus structaran dealbhadh is aithris soilleir. Tha iad seo air an cleachdadh gus fiosrachadh a thoirt do chòmhradh mu dhearbhadh càileachd le ceannardan-sgoile.

Tracadh agus sgrùdadh

Tha conaltradh cunbhalach eadar an sgioba leasachaidh meadhanach agus àrd-stiùirichean stèidhichte air an dàta tracadh is sgrùdadh as ùire a' dèanamh cinnteach gu bheil fòcas air cothromachd. Tha deas-bhùird dàta rim faighinn gu furasta a-nis agus bidh iad a' toirt taic do luchd-cleachdaidh ann a bhith a' comharrachadh chnapan-starra a thaobh ionnsachadh agus planadh airson eadar-theachdan cuimsichte gus taic a thoirt do luchd-ionnsachaidh fa-leth.

Mar ùghdarras dùbhlain roimhe seo, tha sgioba Dùbhlain Coileanadh na h-Alba an ùghdarras ionadail misneachail ann a bhith a' measadh na buaidh a bhios aig eadar-theachdan sònraichte air dùnadh na beàrn coileanadh co-cheangailte ri bochdainn. Ann a bhith a' dèanamh seo, thathas a' beachdachadh air raon dàta. Far a bheil sin riatanach, thèid atharrachaidhean a dhèanamh gus dèanamh cinnteach gun tèid am maoineachadh a bharrachd a chleachdadh gu h-èifeachdach.

O chionn ghoirid rinn an t-ùghdarras ath-sgrùdadh air an 'fhrèam-obrach sgrùdadh agus tracadh air adhartas is coileanadh' a tha a' co-thaobhadh ris an ro-innleachd ionnsachaidh is teagaisg. Tha seo a' toirt stiùireadh soilleir do luchd-obrach air frèam-obrach measaidh, mar a nì iad measadh thar a' churraicealaim, cleachdadh shlatan-tomhais, modarataireachd agus tracadh, suidheachadh thargaidean, conaltradh proifeiseanta èifeachdach, agus mar a chleachdas iad dàta ùghdarras ionadail agus nàiseanta gu h-èifeachdach. Tha seo a' toirt taic do dhòigh-obrach chunbhalach don luchd-obrach air fad agus a' leantainn gu dàta nas earbsaiche. Bithear an uair sin a' leantainn còmhradh dàta aig tursan dearbhadh càileachd.

Tha an t-ùghdarras air na coinneamhan quad PEF ùra a chleachdadh gu h-èifeachdach gus sùil a chumail air eadar-theachdan agus dòighean-obrach a tha a' dèiligeadh ris a' bheàrn coileanadh co-cheangailte ri bochdainn.

Tha sreath coileanadh air a chleachdadh gus adhartas gach neach-ionnsachaidh a leantainn a' gabhail a-steach an fheadhainn air a bheil bochdainn a' toirt buaidh. Bidh sgoiltean a' gabhail pàirt ann an còmhradh adhartais cunbhalach le oifigearan leasachadh càileachd. Tha an t-inneal 'Eadar-theachdan Dùnadh na Beàrn' air a chleachdadh gu h-èifeachdach gus sùil a chumail air buaidh gach eadar-theachd aig ìre sgoile agus ùghdarras ionadail, a' gabhail a-steach PEF.

2.3 Com-pàirteachasan

Tha roinnean foghlaim anns a h-uile ùghdarras ionadail a' leantainn orra ag obair gu dlùth le raon de chom-pàirtichean air an taobh a-staigh agus air an taobh a-muigh gus cur ri eòlasan agus builean chloinne is dhaoine òga air fad.

Tha fianais ann gu bheil àireamh a tha a' sìor fhàs de dh'ùghdarrasan ionadail a' cur barrachd cuideim air a bhith a' co-chruthachadh phlanaichean ro-innleachdail le seirbheisean agus com-pàirtichean taobh a-muigh foghlaim. Far a bheil seo fìor, tha fòcas

soilleir aig planaichean co-roinnte air in-ghabhail, cothromachd agus dùnadh beàrnan coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn.

Planadh ann an com-pàirteachas

Tha dòigh-obrach com-pàirteachais a thaobh planadh SEF na àite gus co-obrachadh le raon de sheirbheisean thar an ùghdarras ionadail a' gabhail a-steach an sgioba an-aghaidh bochdainn, poileasaidh sòisealta, Ionnsachadh is Leasachadh Coimhearsnachd, saidhgeòlaichean foghlaim, Sgoiltean Gnìomhach, Dìth Dachaigh Òigridh agus eile. Chaidh ochd pròiseactan co-obrachail a chomharrachadh aig an robh fòcas sònraichte.

Tha lèirsinn àrd-amasach ann a bhith ag obair ann an com-pàirteachas gus Maoineachadh Cothromais Ro-innleachdail a chleachdadh gu h-èifeachdach. Dh'adhbhraich seo 'coimhearsnachd cleachdaidh' a' gabhail a-steach riochdairean foghlaim, slàinte agus coimhearsnachd. Leig seo le modhan dealbhaidh com-pàirteachais àrd-inbhe gus dèiligeadh ris a' bheàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn.

Tha buidheann 'Co-ionannachd & In-ghabhail' air feadh an ùghdarras a bhios a' coinneachadh gu cunbhalach. Tha a' bhuidheann seo air a dhèanamh suas de riochdairean bho shlàinte, foghlaim, obair shòisealta agus an treas roinn. Bidh a' bhuidheann ag obair gu ro-innleachdail agus gu co-obrachail gus dèanamh cinnteach gu bheileas a' beachdachadh gu sònraichte air cothromachd agus in-ghabhail.

Tha buidheann obrach bochdainn chloinne an ùghdarras air a dhèanamh suas de chom-pàirtichean bho shlàinte, foghlaim, obair shòisealta agus an sgioba Cosnadh Coimhearsnachd is Fad Beatha. Bidh a' bhuidheann seo a' dèiligeadh gu dìreach ri taobhan de bhochdainn chloinne air feadh an ùghdarras a' gabhail a-steach obair air Cosgais Latha na Sgoile. Bidh a' bhuidheann a' suidheachadh thargaidean airson plana gnìomha bochdainn chloinne agus ag aithris air adhartas san aithisg gnìomha ionadail aca air bochdainn chloinne.

Tha co-obrachadh a' dèanamh cinnteach à dealbhadh ro-innleachdail gus goireasan, poileasaidhean ionnsachadh proifeiseanta agus frèaman-obrach a chruthachadh a tha co-leanailteach agus stèidhichte air fianais. Bithear a' co-chomhairleachadh le co-obraichean SNS agus buidhnean san treas roinn agus bidh iad an sàs ann an dealbhadh agus libhrigeadh obair leasachaidh, mar eisimpleir gus fiosrachadh a thoirt don fhrèam-obrach dhàimhean, slàinte ghnèitheasach agus pàrantachd.

Tha com-pàirteachasan làidir ann eadar ùghdarrasan ionadail agus Seirbheisean Eòlas-intinn Foghlaim (SEF). Tha mòran fianais ann gu bheil ùghdarrasan ionadail ag obair còmhla ri SEF gus poileasaidhean agus stiùireadh a leasachadh. Bidh na h-ionadan sin a' toirt taic do neartachadh solair airson an raon eadar-mheasgte de luchd-ionnsachaidh a tha nan cùram. Ann an iomadh cùis tha fòcas sònraichte air a bhith a' leasachadh phrògraman air feadh an ùghdarras no ionnsachadh proifeiseanta, a tha stèidhichte air, mar eisimpleir:

- Altram
- Modhan fiosraichte le mòr-chiùrradh
- Modail niùro-sreath-leanmhainneach airson foghlaim
- Sòn Riaghlaidh
- Dàimhean

- Bròn
- Call agus atharrachadh

Ann an eisimpleirean eile, thathas a' cleachdadh saidhgeòlaichean foghlaim ann an dòigh cho-chomhairleachaidh gus dèanamh cinnteach gu bheil ro-innleachdan agus eadar-theachdan iomchaidh nan àite a bheir taic do dhaoine fa-leth agus buidhnean cuimsichte de chloinn is dhaoine òga. Ann am beagan chùisean, tha fianais ann gur e bhuidheann cuimsichte a th' ann an clann agus daoine òga as motha a tha fo bhuaidh bochdainn.

Seirbheisean Eòlas-inntinn Foghlaim (SEF).

Bidh saidhgeòlaichean foghlaim (SFan) a' toirt seachad diofar thaic. Tha seo a' dol bho thaic chuimsichte do luchd-ionnsachaidh fa-leth gu bhith a' stiùireadh ro-innleachdan air feadh an ùghdarras a tha ag amas air na bacaidhean air ionnsachadh a thoirt air falbh. Bidh SFan ag obair ann an com-pàirteachas le oifigearan foghlaim gus planadh aig ìre na sgoile agus a' chriunneachadh sgoiltean.

Tha an SEF a' toirt seachad fiosrachadh cuimsichte mu bhith a' toirt taic do chloinn is dhaoine òga a' fulang bròn, call is atharrachadh agus tha iad an sàs ann an leasachadh goireasan taic do sgoilearan.

Bidh saidhgeòlaichean foghlaim ag obair gu dlùth leis an 't-Seirbheis Ruigsinneachd Foghlaim' gus taic chuimsichte a thoirt do luchd-ionnsachaidh ainmichte. Tha seo a' toirt tuilleadh leasachaidh air sgilean agus misneachd an luchd-obrach agus a' dèanamh cinnteach gu bheil taic iomchaidh ann.

Tha an SEF a' toirt seachad raon farsaing de stiùireadh agus taic uile-choitcheann, cuimsichte agus dian do sgoiltean a' gabhail a-steach litearrachd, àireamhachd agus slàinte is sunnd don luchd-ionnsachaidh sin air a bheil bochdainn a' toirt buaidh.

Tha an SEF taobh a-staigh na seirbheis taic sgoilearan agus in-ghabhail còmhla ris an sgioba taic sgoilearan san fharsaingeachd. Bidh iad ag obair còmhla gus taic chuimsichte a sholarachadh do luchd-ionnsachaidh ainmichte.

Tha modal libhrigeadh seirbheis soilleir aig an EPS a tha air a chleachdadh leis a h-uile ionad. An-dràsta tha seo a' toirt taic do mu 785 pàiste is daoine òga, le 49.3% dhiubh a' fuireach ann an còigeamh 1 agus mòran dhiubh aig a bheil eòlas air cùram.

Tha Leasaichean Cainnte is Cànain (SALTan) fhathast nan goireas luachmhor ann an ùghdarrasan ionadail. Bidh iad a' toirt taic chuimsichte do chloinn is dhaoine òga fa-leth le fòcas soilleir air a bhith a' dùnadh beàrnan conaltraidh agus briathrachais co-cheangailte ri bochdainn. Bidh na h-eòlaichean sin cuideachd ag obair gu dlùth le sgiobaidhean meadhain agus tidsearan gus ionnsachadh proifeiseanta a libhrigeadh agus gnìomhan agus eadar-theachdan stèidhichte sa chlas a leasachadh a dh'fhaodas tidsearan a chur an gnìomh.

Ann am beagan chùisean, tha fianais ann gu bheil SALTan a' toirt taic do lionraidhean luchd-obrach gus cur ri leasachadh àrainneachd a tha càirdeil do chonaltradh. Tha cuid de dh'ùghdarrasan ionadail air Maoineachadh Coileanadh Alba a thasgadh gus taic a thoirt do dh'obair SALTan. Anns an àm ri teachd, bidh sgioba de leasaichean cainnte, cànain agus conaltraidh a' tighinn còmhla ri Foghlam Alba ron Dàmhair 2023 mar stiùirichean roinneil air iasad tràth-labhairt is cànain. Bu

chòir seo taic a thoirt don obair leantainneach ann an ùghdarrasan ionadail gus aghaidh a chur air beàrnan co-cheangailte ri bochdainn a tha ann an co-cheangal ri sgilean tràth cainnte, cànanain agus conaltraidh chloinne.

Leasaichean Cainnte is Cànanain (SALTn)

Tha sgioba SALT, a tha air a mhaoineachadh gu ìre tron Mhaoin Chothromais Roinnleachdail, a' leantainn air adhart a' toirt taic luachmhor do luchd-ionnsachaidh agus ionadan. Tha seo a' gabhail a-steach a bhith ag àrdachadh sgilean luchd-cleachdaidh air mar as urrainn dhaibh taic a thoirt do leasachadh cànanain chloinne a tha a' fuireach sa mhòr-chuid ann an deicheadan SIMD aon is dhà. Bidh an sgioba cuideachd a' toirt taic don lionra de stiùirichean conaltraidh. Mar thoradh air sin, tha sia sgoiltean air fhichead air an t-slighe gu creideas sgoile a tha càirdeil do chonaltradh a choileanadh taobh a-staigh an ùghdarras ionadail.

Ag obair còmhla ri seirbheisean foghlaim, dheasaich leasaichean cainnte is cànanain am prògram 'Tha Cànan Spòrsail Còmhla'. Tha seo air sgilean luchd-foghlaim agus pàrantan àrdachadh gu soirbheachail gus taic a thoirt do chonaltradh agus leasachadh briathrachais thar na h-Ìre Thràith.

Bidh SALTan ag obair còmhla ri tidsearan clas gus a' bheàrn briathrachais a dhùnadh. Tro mhodail co-chomhairleachaidh le coidse tha tidsearan-clas ag àrdachadh sgilean ann am prògraman leasachadh cànanain stèidhichte air fianais. Tha a' bhuaidh agus a' bhunait fianais timcheall air a' mhòdail coidsidh a-nis a' toirt a-steach tidsearan bun-sgoile a dhà.

Tha aonta ìre seirbheis le cainnt is cànanain SNS a' toirt seachad raon de thaic bho leasaichean ann an sgoiltean, ionadan slàinte agus aig an taigh. Mar thoradh air obair eadar leasaichean agus an sgioba in-ghabhail tha raon de ghnìomhachd clas agus eadar-theachdan air an comharrachadh agus air an cur an gnìomh aig ìre clas.

Tha cha mhòr a h-uile ùghdarras ionadail air obair làidir com-pàirteachais a mhìneachadh le solaraidhean san treas roinn gus taic a thoirt don rùn aca a' bheàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn a dhùnadh. Tha fianais làidir ann gu bheil ionadan a' dol an sàs le com-pàirtichean san treas roinn gus taic a thoirt do ionnsachadh agus teagasg, a' gabhail a-steach:

- Eadar-theachdan slàinte inntinn agus sunnd
- Altram
- Taic teaghlach
- Ionnsachadh teaghlach agus a-muigh
- Làthaireachd
- Gnìomh corporra agus spòrs

Tha e follaiseach gu bheil ùghdarrasan ionadail agus ionadan a' leantainn orra ag obair gu dlùth le buidhnean nàiseanta leithid Leasachadh Sgilean na h-Alba (SDS) agus Leasachadh an Sgioba-obrach Òig (DYW) Alba. Tha an dà chuid a' toirt seachad taic gus dèanamh cinnteach gun leasaich clann agus daoine òga na sgilean agus an t-eòlas a tha riatanach airson a bhith soirbheachail ann an saoghal na h-obrach. Tha àireamh a tha a' sìor fhàs de dh'ùghdarrasan ionadail air oifigearan DYW ainmeachadh an dàrna cuid ag obair ann an sgiobaidhean meadhain no taobh a-staigh àrd-sgoiltean. Anns na

h-eisimpleirean as fheàrr, tha seo a' toirt buaidh mhòr air luchd-fàgail na sgoile a' daingneachadh agus a' cumail suas cinn-uidhe adhartach.

An Treas Roinn

Bidh co-obrachadh susbainteach le buidhnean san treas roinn a' toirt taic do sgoiltean gus eòlasan luachmhor a sholarachadh a tha ag amas air slàinte inntinn is corpóra. Tha eisimpleirean a' gabhail a-steach prògraman air an toirt seachad ann an com-pàirteachas le Spòrs Obar Dheathain, Urras Coimhearsnachd Club Ball-coise Obar Dheathain, Place2Be agus The Wood Foundation. Tha na cothroman sin air am fiosrachadh le, agus a' freagairt air, na feumalachdan a chaidh a chomharrachadh tro shuirbhidhean is ceisteachain chloinne is dhaoine òga.

Tha com-pàirteachasan làidir ann le SDS, DYW agus com-pàirtichean cosnaidh òigrìdh. Tha co-òrdanaiche DYW anns cha mhòr a h-uile sgoil, a' cuideachadh gus com-pàirteachasan brìoghmhor a thogail le fastaichean. Tha tairgse trèanaidh foghlam obrach cuimsichte (JET) ann do luchd-ionnsachaidh na h-Àrd Ìre agus tha sgioba JET os cionn ro-innleachd greis gnìomhachais.

Tha dèiligeadh ri cùisean làthaireachd air a bhith na phrìomh amas don Ùghdarras Ionadail agus do chom-pàirtichean san treas roinn. Ghabh seo a-steach a bhith ag obair le cruinneachaidhean sgoiltean gus pròiseasan co-cheangailte ri làthaireachd a leasachadh agus solarachadh ochd luchd-cuideachaidh taic teaghlaich. Bidh an luchd-cuideachaidh seo ag obair le teaghlaichean gus làthaireachd chloinne is dhaoine òga a leasachadh. Tha dàta airson seisean 2022-23 a' sealltainn gu bheil làthaireachd suas 0.9pp thar gach roinn, a' gluasad air ais treand a bha a' lughdachadh roimhe seo.

Chaidh bòrd òigrìdh a stèidheachadh ann an com-pàirteachas a tha a' tighinn am bàrr le club ball-coise ionadail. Tha seo air leantainn gu eòlasan sònraichte do chuid de dhaoine òga aig a bheil cnapan-starra ann an ionnsachadh leithid dì-cheangail, làthaireachd no mòr-chiùrradh.

Tha àite cudromach fhathast aig co-òrdanaichean sgoiltean DYW ann a bhith a' cruthachadh agus a' cumail suas conaltradh eadar sgoiltean, fastaichean agus daoine òga. Tha sgioba DYW air taic shoirbheachail a thoirt do ghrunn thachartasan fastaiche. Bidh iad a' cruthachadh cheanglaichean le fastaichean ionadail gus cothroman ionnsachaidh proifeiseanta a thoirt do thidsearan.

Tha raon de chom-pàirteachasan èifeachdach a' toirt taic do chlàr-gnothaich 16+. Nam measg tha: an treas roinn, sgiobaidhean cosnaidh, SDS agus DYW. Tha buaidh obair com-pàirteachais a' toirt a-steach cothroman nas fheàrr do luchd-ionnsachaidh sgilean airson ionnsachadh, beatha agus obair a leasachadh tro cho-theacsan fìor. Tha an ìre cinn-uidhe adhartach a' dol am meud agus aig 92.1% nas àirde na cuibheasachd na h-Alba.

Tha ionnsachadh teaghlaich fhathast na àrd phrìomhachas don mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail. Tha ro-innleachdan airson buileachadh a' dol bho bhith a' cleachdadh eòlas chom-pàirtichean san treas roinn gu ionadan agus oifigearan meadhain a' cruthachadh am prògraman fhèin. Ann am mòran chùisean tha fòcas air a bhith a' conaltradh ris na teaghlaichean as so-leònte agus an fheadhainn as motha a tha fo bhuaidh bochdainn. Tha prògraman stèidhichte air a bhith ag àrdachadh dhàimhean, earbsa eadar ionadan agus teaghlaichean agus a' leasachadh misneachd phàrantan/luchd-cùraim ann a bhith a' toirt taic do fhoghlam is leasachadh an cuid chloinne.

Ionnsachadh teaghlach

Tha am prògram cumhachd phàrantan a-nis air a libhrigeadh ann an còig ionadan. Chaidh seo a leasachadh ann an co-obrachadh le Columba 1400, luchd-obrach agus pàrantan/luchd-cùraim. An dèidh co-chomhairle le pàrantan, chruthaich an sgioba prògram sònraichte do phàrantan. Tha comharran tràtha a' sealltainn gu bheil am prògram seo a' toirt buaidh air àrdachadh dhàimhean agus earbsa nan daoine a tha a' gabhail pàirt leis an sgoil.

Tha com-pàirteachasan soirbheachail fhathast a' nochdadh eadar solaraichean tràth-bhladhnaichean, obair shòisealta, slàinte agus com-pàirtichean san treas roinn. Bha fòcas o chionn ghoirid air dàimhean coimhearsnachd a neartachadh. Thug an obair seo aghaidh air an èiginn cosgais bith-beò timcheall air biadh agus foghlam. Chrìochnaich teaghlachan bho dhà raon ainmichte cùrsa sia seachdainean 'còcaireachd air buidseat'. Dh'aithris a h-uile pàrant a bha an làthair gun robh buaidh mhath aca air an slàinte is sunnd fhèin agus an teaghlach. Chomharraich iad cuideachd nas lugha de dh'fhaireachdainnean aonranachd, mothachadh air moit is cumhachd, agus eòlas air reasabaidhean fallain aig prìs ìosal as urrainn dhaibh ath-chruthachadh aig an taigh.

Tha mòran sgoiltean air prògraman ionnsachadh teaghlach a stèidheachadh. Mar as trice tha iad sin air am maoineachadh tro Mhaoineachadh Cothromais Sgoilearan agus Maoineachadh Cothromais Ro-innleachdail (SEF) agus tha iad a' toirt taic do chloinn is theaghlachan air a bheil bochdainn a' toirt buaidh. Tro SEF, tha an t-ùghdarras dealasach a thaobh luchd-obrach teaghlach a mhaoineachadh ann an àireamh nas motha de sgoiltean gus taic a thoirt do chom-pàirteachas a bhith a' co-obrachadh leis an sgoil agus a' choimhearsnachd. Tha fianais làidir ann a sheallas cho èifeachdach 's a tha an obair teaghlach seo.

Tha tairgse ionnsachadh teaghlach stèidhichte agus soirbheachail aig an t-seirbheis foghlaim le mòran phrògraman a gheibh teaghlachan a' gabhail a-steach an fheadhainn a tha fo bhuidh bochdainn. Tha eisimpleirean a' toirt a-steach na prògraman 'Strengthening Families', 'Incredible Years' agus 'Teen Triple P'. Chaidh deagh bhuidh an t-solair seo aithneachadh am-bliadhna leis an sgioba pàrantachd agus ionnsachadh teaghlach a' cosnadh Duais Foghlaim Nàiseanta agus tagradh soirbheachail airson tuilleadh taic tro 'Mhaoin Sunnd an Teaghlach Iomlain'.

Tha am modal ionad teaghlach na phrìomh raon-obrach gus a' bheàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn a dhùnadh. Tha Maoineachadh Cothromais Ro-innleachdail air a chleachdadh gu h-èifeachdach gus taic a thoirt do chom-pàirteachas le 'Working 4 U', seirbheis ionnsachaidh is leasachaidh coimhearsnachd an ùghdarras ionadail. Ann an 2021-22, fhuair 128 teaghlachan taic bho luchd-obrach 'Working 4 U' tron mhodail ionaid. Bha taic a' dol bho bhith a' meudachadh teachd-a-steach teaghlach gu taic airson slàinte inntinn agus sunnd.

Tha grunn eisimpleirean ann de dh'ùghdarrasan ionadail agus sgoiltean a' neartachadh obair com-pàirteachais le ionadan Foghlam Adhartach is Àrd-ìre. Far a bheil seo fìor, tha amasan a' gabhail a-steach a bhith ag àrdachadh solar a' churraicealaim san Àrd-Ìre agus a' toirt taic do dhaoine òga a dhol a-steach agus a chumail suas cinn-uidhe adhartach.

Foghlam Adhartach is Àrd-ìre

Tha obair com-pàirteachais le Oilthigh na Gàidhealtachd agus nan Eilean air dèanamh cinnteach gu bheil luchd-ionnsachaidh bun-sgoile a-nis a' faighinn buannachd bho leasan leasaichte mar phàirt de phrògram for-ruigheachd Saidheans, Teicneòlas, Innleadaireachd agus Matamataig (STEM) an oilthigh a tha air a mhaoineachadh le ceathrar luchd-leasachaidh phròiseactan gaoithe aig muir. Tha

am prògram a' toirt seachad stuthan (m.e. bogsaichean "Lab air lasad") agus trèanadh do thidsearan gus misneachd agus eòlas a thogail.

Tha co-obrachadh stèidhichte eadar gach àrd-sgoil agus a' cholaiste. Tha fianais a' sìor fhàs gu bheil an com-pàirteachas seo gu h-èifeachdach a' leasachadh cinn-uidhe adhartach dhaibhsan a tha fo bhuidheachd bochdainn. Tha dealbh a' sìor fhàs de chom-pàirteachasan làidir thar cruinneachaidhean àrd-sgoiltean gus taic a thoirt do thairgse curraicealaim measgaichte.

Tha an Acadamaidh Inntrigeadh gu Innleadaireachd air a bhith ann an cuid de dh'àrd-sgoiltean bho 2020. Bidh buidhnean cuimsichte de dhaoine òga a' gabhail pàirt anns a' phrògram ruigsinneachd airson innleadaireachd ionnsachadh. Tha seo air leantainn gu tuilleadh cothroman ionnsachaidh ann an Acadamaidh Innleadaireachd Oilthigh Shrath Chluaidh. Bheir com-pàirteachasan soirbheachail cothrom do luchd-ionnsachaidh sgilean innleadaireachd a leasachadh aig SCQF ìre 6.

Tha an t-ùghdarras ionadail air com-pàirteachasan làidir a leasachadh le roinnean foghlaim Sealtainn agus na h-Eileanan an Iar ('buidheann nan 3 eileanan'). Bidh prìomh oifigearan a' coinneachadh gu cunbhalach gus beachdachadh air caochladh chuspairean, leithid Dùbhlann Coileanaidh na h-Alba. Is e raon fòcais sònraichte a bhith a' stèidheachadh dòigh-obrach a dh'aithnicheas agus a thomhaiseas bochdainn ann an dòigh nas èifeachdaiche thar nan trì ùghdarrasan eileanach.

Tha obair com-pàirteachais làidir a' dol air adhart eadar trì ùghdarrasan eileanach. Tha oifigearan meadhain, le taic bho Fhoghlam Alba agus Riaghaltas na h-Alba ag obair gu dlùth gus dòigh-obrach a leasachadh a dh'aithnicheas agus a thomhaiseas bochdainn ann an dòigh nas èifeachdaiche a thaobh a' cho-theacsa sònraichte aca.

Ann am beagan chùisean, tha ùghdarrasan ionadail air eisimpleirean sònraichte a mhìneachadh a tha mothachail air na co-theacsan sònraichte aca.

Eisimpleirean sònraichte

Tha an t-ùghdarras ionadail air frèam-obrach ro-innleachdail a leasachadh airson chom-pàirteachasan ionadail agus nàiseanta agus air 'Acadamaidh 9' a chruthachadh. Tha seo a' gabhail a-steach com-pàirteachasan le diofar chompanaidhean a bha an sàs ann an dùblachadh an A9 eadar Peairt agus Inbhir Nis. Tha na companaidhean sin air a bhith ag obair gu soirbheachail ann an sgoiltean air fuasgladh cheistean, innleadaireachd agus dreuchdan STEM. Chaidh am prògram seo a cho-roinn agus a leudachadh gu ìre nàiseanta.

Tha an sgioba 'Comhairle Airgid is Còraichean' air a bhith ag obair ann an com-pàirteachas le roinn an fhoghlaim gus pròiseact pileit a leasachadh a' tabhann comhairle ionmhais taobh a-staigh dà bhun-sgoil. Tha an dòigh-obrach seo a' togail air na dàimhean adhartach a th' aig pàrantan leis na sgoiltean agus a' toirt cothrom dhaibh taic agus comhairle fhaighinn ann an àrainneachd chinnteach, eòlach. Le bhith ag àrdachadh teachd-a-steach teaghlaich, tha an t-seirbheis a' cuideachadh le bhith a' lughdachadh droch bhuidheachd bochdainn air slàinte is sunnd chloinne. Às dèidh fios air ais deimhinneach mu bhuidheachd a' phileit, thèid an iomairt a leudachadh.

Tha 'An Com-pàirteachas Ùr-ghnàthachadh Sòisealta' eadar Riaghaltas na h-Alba, Columba 1400 agus an t-ùghdarras ionadail a' toirt cothrom do sheirbheisean comhairle, Buill Thaghte agus an treas roinn gus 'Coimhearsnachd mun cuairt na Sgoile' a leasachadh. Gluaisidh seo seirbheisean nas fhaisge air teaghlaichean tro na sgoiltean.

2.4 Ionnsachadh proifeasanta

Tha dealas aig a h-uile ùghdarras ionadail a thaobh a bhith a' solarachadh raon de chothroman ionnsachaidh proifeiseanta gus cur ri sgilean agus eòlas luchd-obrach agus na builean airson clann is daoine òga air fad.

Tha sgiobaidhean meadhanach air gabhail ri raon de dhòighean-obrach gus dèanamh cinnteach gu bheil a' coinneachadh ri feumalachdan luchd-obrach ann an co-theacs sònraichte gach ùghdarras. Bidh a h-uile ùghdarras ionadail a' cleachdadh an eòlais bho na sgiobaidhean aca fhèin gus taic a thoirt do libhrigeadh cothroman ionnsachaidh proifeiseanta. Far a bheil e iomchaidh, tha seo a' faighinn taic bho dhiofar chom-pàirtichean bhon taobh a-muigh, a' gabhail a-steach Foghlam Alba agus na Caidreachasan Leasachaidh Roinneil. Tha ionnsachadh proifeiseanta a' gabhail a-steach fòcas soilleir air litearrachd, àireamhachd agus slàinte is sunnd an cois dòighean-teagaisg.

Tha beagan fianais ann gu bheil a' cleachdadh fiosrachadh, fios air ais agus measaidhean bho thidsearan gus prògraman a leasachadh a choinnicheas nas fheàrr ri am feumalachdan. Ann am beagan chùisean, tha ùghdarrasan ionadail a' cleachdadh an fhiosrachaidh seo gus taic chuimsichte a thoirt do luchd-obrach agus ionadan. Tha sgòp ann cothroman a mheudachadh do thidsearan gus buaidh dhìreach a thoirt air na gnìomhan ionnsachaidh proifeiseanta aca. Tha libhrigeadh tairgsean ionnsachaidh proifeiseanta fhathast a' tighinn air adhart le cuir a-steach mar mheasgachadh de bhùthan-obrach agus mhodalan pearsanta, air-loidhne agus ro-chlàraichte.

Ionnsachadh Proifeasanta

Tha an t-ùghdarras ionadail a' tabhann prògram farsaing de ionnsachadh proifeiseanta gach bliadhna airson ionnsachadh, teagasg agus measadh. Tha am prògram seo air a rannsachadh, air a sgrìobhadh agus air a leasachadh leis an oifigeir taic foghlaim airson ionnsachadh, teagasg agus measadh (LTA) agus tha na seiseanan a' cur fòcas air a bhith a' leasachadh tuigse cho-roinnte air cearcall LTA, cleachdadh ro-innleachdan Measadh airson Ionnsachadh agus measadh èifeachdach.

Gus tuigse fhaighinn air modhan sònraichte a thaobh ionnsachadh, teagasg agus measadh àrd-inbhe tha cothroman air a bhith anns an t-seisean seo a dhol an sàs le 'Acadamaidh Àireamhachd' an ùghdarras ionadail fhèin, am Prògram Sgrìobhaidh Nàiseanta agus trèanadh air leasachadh cluich air a stiùireadh leis an sgioba oideachail.

Tha am prògram farsaing de dh'ionnsachadh proifeiseanta fad-dreuchd (CLPL) a thathar a' tabhann air a mheasadh gu cunbhalach agus air a chleachdadh gus taic a thoirt do phlanadh. Thathas cuideachd a' planadh seiseanan CLPL sònraichte airson àireamh bheag de dh'aitreabhan.

Tha raon de ionnsachadh proifeiseanta air a leasachadh gus taic a thoirt don h-uile neach-cleachdaidh. Tha an t-ionnsachadh proifeiseanta seo air a dhaingneachadh le poileasaidh ùraichte an ùghdarras ionadail 'Ionnsachadh airson Coileanadh'. Tha am poileasaidh seo a' cuimseachadh air ceithir prìomh raointean gus dèanamh cinnteach à cunbhalachd dùilean co-cheangailte ri ionnsachadh, teagasg agus measadh gus dèanamh cinnteach à cothromachd don h-uile neach-ionnsachaidh.

Tha an tairgse ionnsachadh proifeiseanta bliadhnaile (PL) bhon ùghdarras air a stiùireadh le tursan sgoile, sgrùdaidhean o chionn ghoirid, agus fiosrachadh mu choileanadh. Bidh iad a' riarachadh sheiseanan feasgair agus làithean in-sheirbheis gus fòcas a chuir air

ionnsachadh, teagasg agus measadh. Bithear a' sanasachadh PL gu lèir ann an iris mhiosail agus a' comharrachadh thachartasan ionadail is nàis eanta.

Tha an t-seirbheis foghlaim a' dèanamh cinnteach gu bheil tuigse shoilleir aig luchd-cleachdaidh air modhan sònraichte airson ionnsachadh, teagasg agus measadh àrd-inbhe tro bhith a' toirt seachad prògraman ionnsachaidh proifeiseanta sònraichte lei thid 'Sgoiltean Brosnachaidh' agus 'Tidsearan Brosnachail'.

Tha fianais ann gu bheil cuid de dh'ùghdarrasan ionadail a' leantainn air adhart a' leasachadh sgilean litearrachd dàta luchd-obrach aig gach ìre. Far a bheil seo fìor, 's e an t-amas dèanamh cinnteach gu bheil luchd-teagaisg misneachail ann a bhith a' cleachdadh an dàta gus taic a thoirt do ghnìomhan fèin-mheasaidh agus planadh airson leasachadh.

Tha cuid de dh'ùghdarrasan ionadail a' cur ris na tairgsean ionnsachaidh proifeiseanta aca mu chleachdadh agus buaidh riarachadh Maoineachadh Cothromais nan Sgoilearan. Bidh an obair seo gu tric a' faighinn taic bho na comhairlichean coileanaidh ceangail bho Foghlam Alba.

Tha barrachd is barrachd ùghdarrasan ionadail a' gabhail pàirt ann an tairgsean ionnsachaidh proifeiseanta ann an co-obrachadh le Co-obrachadh Leasachaidh Chloinne is Dhaoine Òga. Tha fianais a tha a' tighinn am bàrr a' nochdadh gu bheil buaidh mhath aig seo air cleachdadh agus builean co-cheangailte ri sgrìobhadh. San aon dòigh, tha àireamh nach beag de dh'ùghdarrasan air a dhol an sàs sa phrògram Fèin-luachadh airson Leasachadh Leantainneach ann an co-obrachadh le Foghlam Alba. Tha fianais làidir ann gu bheil an tairgse seo ag àrdachadh misneachd chom-pàirtichean a thaobh gnìomhan fèin-luachaidh.

Fòcas an ionnsachaidh proifeasanta

Tha ionnsachadh proifeiseanta agus cothroman lìonraidh airson luchd-taic dàta a' leantainn air adhart a' leasachadh litearrachd dàta thar sgoiltean. Bidh sgoiltean a' cleachdadh tracadh agus sgrùdadh ùghdarras air dàta cliath-dhuilleagan gus eadar-theachdan agus na h-ath cheumannan a chomharrachadh don luchd-ionnsachaidh air fad agus gus taic a thoirt do leasachadh sgoile. Faodaidh àireamh nas motha de sgoiltean foirmlean a chleachdadh a-nis gus mion-sgrùdadh a dhèanamh air dàta tracadh agus sgrùdaidh agus am fiosrachadh seo a thaisbeanadh don luchd-ùidh uile a' cleachdadh chlàran agus ghrafaichean às dèidh seiseanan ionnsachaidh proifeiseanta air tracadh agus sgrùdadh a chaidh a sholarachadh leis a' phrìomh sgioba.

Thathar mothachail gu bheil seiseanan leasachadh proifeiseanta mu thracadh èifeachdach air còmhraidhean agus breithneachaidhean proifeiseanta co-obrachail a' toirt cumhachd do thidsearan aig gach ìre. Tha seo a' brosnachadh luchd-cleachdaidh an dòigh-obrach 'Fiosrachadh, Sgeulachd, Gnìomh' a chleachdadh airson a bhith a' cruinneachadh agus a' mion-sgrùdadh dàta. Tha na seiseanan seo cuideachd nam prìomh eileamaid de lìonraidhean leas-cheannard agus ceannardan ùra. Tha fios air ais bhon chuir a-steach a' nochdadh gu bheil cha mhòr a h-uile com-pàirtiche ag aontachadh gur e an trèanadh seo a' bhuidh as motha air na dreuchdan aca.

Bhon Lùnastal 2022, tha an Sgioba Co-ionannachd air a bhith ag obair gu dìreach le 84 cleachdaichean gus dèiligeadh ri beàrnan co-cheangailte ri bochdainn san t-

seòmar-sgoile. Chaidh bùthan-obrach mion-sgrùdadh dàta, seiseanan ionnsachaidh proifeiseanta sònraichte agus prògraman eadar-theachdan cuimsichte a chumail ann an 12 sgoil far a bheil taic nas dian air a thoirt seachad. Tha fios air ais bho luchd-cleachdaidh a' gabhail a-steach: àrdachadh ann am misneachd agus dealas mion-sgrùdadh dàta; comas air stiùireadh agus taic a chleachdadh gus brosnachadh chloinne agus dhaoine òga ann an sgrìobhadh a mheudachadh; agus cho buannachdail sa bha co-roinn eòlasan agus goireasan.

Thug co-obrachadh le Foghlam Alba seachad trèanadh sònraichte air 'Fèin-luachadh airson Leasachadh Leantainneach'. Bha com-pàirt àrd ann agus thug luchd-frithealaidh deagh bheachdan air a' bhuidh air an cuid obrach, gu sònraichte a thaobh cleachdadh dàta agus planadh.

Tha faisg air dàrna leth nan sgoiltean a-nis air am Prògram Sgrìobhaidh Nàiseanta a chrìochnachadh. Tha seo air a libhrigeadh le luchd-obrach bho Foghlam Alba agus comhairlichean leasachaidh bho Cho-obrachadh Leasachaidh Chloinne is Dhaoine Òga. Tha buaidh air a bhith farsaing, an dà chuid a thaobh coileanadh nas fheàrr agus a thaobh brosnachadh chloinne gu sgrìobhadh. Tha an luchd-obrach a tha an sàs ann ag aithris gu bheil am misneachd aca airson sgrìobhadh a theagasg. Chaidh bunait thèarainte a thogail gus am prògram seo a sgaoileadh a-mach gu na sgoiltean a tha air fhàgail.

Chuidich an comhairliche coileanaidh agus prìomh thidsear litearrachd an ùghdarras ionnsachadh proifeiseanta airson 10 bun-sgoiltean mar phàirt den phrògram leasachadh sgrìobhadh aig a' Chiad Ìre. Tha an obair seo stèidhichte air a' Phrògram Sgrìobhaidh Nàiseanta Co-obrachail Leasachaidh Chloinne is Dhaoine Òga. Tha comharran tràth de ro-innse ACEL an ùghdarras a' nochdadh gu bheil am prògram air cur gu mòr ri bhith a' dùnadh a' bheàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn airson luchd-ionnsachaidh P4 agus P5 aig sgrìobhadh Ciad Ìre. Thug am prògram cuideachd cothroman do luchd-cleachdaidh coimhearsnachd cleachdaidh a chruthachadh a bharrachd air lìonraidhean làidir de chleachdadh èifeachdach.

Tha raon farsaing de lìonraidhean aig a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail a bheir taic do thidsearan agus àrd-stiùirichean. Bidh iad a' co-obrachadh gus leasachadh a ghluasad air adhart agus cleachdadh a cho-roinn nas fharsainge. Ann an iomadh cùis, tha cleachdadh roinneadh air a dhèanamh comasach aig làithean ionnsachaidh proifeiseanta ceannardan agus tachartasan eile den aon t-seòrsa. Anns an àm ri teachd, bidh e cudromach do dh'ùghdarrasan ionadail dèanamh cinnteach gu bheil cothroman iomchaidh ann do luchd-obrach aig gach ìre gus cleachdadh èifeachdach a cho-roinn nas fharsainge.

Tha fianais ann gu bheil a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail a' cur ris na tairgsean ionnsachaidh proifeiseanta aca fhèin le prògraman air an libhrigeadh leis na Caidreachasan Leasachaidh Roinneil.

Ged a tha ceangal soilleir aig a' mhòr-chuid de thairgsean ionnsachaidh proifeiseanta ri cothromachd agus a' dùnadh na beàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn, tha cothrom ann seo a neartachadh ann an cuid de dh'ùghdarrasan ionadail. Cuidichidh seo gus dèanamh cinnteach gu bheil tuigse nas fheàrr aig tidsearan, a bharrachd air stiùirichean, air na cnapan-starra a dh'fhaodadh buaidh a thoirt air adhartas agus mar as urrainnear an lughdachadh.

Lìonraidhean ionnsachadh proifeasanta

Tha an sgioba SAC air còig tachartasan ionnsachadh proifeiseanta do cheannardan a libhrigeadh. Tha iad sin uile air fòcas a chur air ionnsachadh, teagasg agus measadh. Tha ceannardan-sgoile air am brosnachadh gus cleachdadh èifeachdach a cho-roinn leis an co-aoisean. Tha seo air leigeil le stiùirichean a bhith ag obair còmhla agus ionnsachadh bho eòlas chàich. A bharrachd air seo, chuidich e gus dèanamh cinnteach gu bheil leasachadh càileachd agus cunbhalachd an ionnsachaidh, an teagasg agus a' mheasaidh fhathast na phrìomh amas airson a h-uile ionad.

Tha measgachadh de lìonraidhean ionadail nan àite gus dèanamh cinnteach gu bheil cleachdadh èifeachdach air a cho-roinn agus air a leasachadh. Nam measg tha curaidhean litearrachd agus stiùirichean measaidh. A bharrachd air sin, bidh stiùirichean sruth-obrach SAC a' dol an sàs gu h-èifeachdach thairis air a' chaidreachas leasachaidh roinneil (RIC). Tha dealas air a bhith ann cuideachd do phrògram RIC 'A' Leasachadh Ar Seòmraichean-sgoile'. Tha ceannardan sgoiltean a tha an sàs sa phrògram seo ag aithris air a' bhuidh mhath a tha aige air luchd-cleachdaidh a tha air pàirt a ghabhail ann.

Tha cleachdadh èifeachdach air a cho-roinn tron bhliadhna aig coinneamhan cheannardan. O chionn ghoirid, chuidich an t-ùghdarras seiminear 'Libhrigeadh Sàr-mhathais tro Chothromas' airson cheannardan-sgoile agus àrd-stiùirichean. Ghabh seo a-steach measgachadh de chothroman ionnsachaidh proifeasanta timcheall air cuspairean ceartas sòisealta, dòighean-teagasg èifeachdach airson cothromachd, meata-eòlas ann am matamataig, seachnadh sgoile airson adhbhar faireachdail, slàinte inntinn adhartach, agus dealbhadh PEF èifeachdach. Dh'aithris a h-uile ceannard-sgoile gun robh an seiminear feumail, agus tha luachadh air fios air ais, còmhla ri mion-sgrùdadh tràth air prìomhachasan plana leasachaidh sgoile, a' moladh gu bheil fòcas ro-innleachdail air cothromachd agus ceartas sòisealta a' toirt buaidh air prìomhachasan leasachadh sgoile.

Tha cleachdadh air a cho-roinn a tha a' toirt deagh bhuidh air a' bheàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn a dhùnadh tron cho-labhairt bhliadhnail SAC aca. Bheir a' cho-labhairt cothrom do stiùirichean sgoile bho gach roinn cleachdadh a cho-roinn tro phrìomh thaisbeanaidhean, bùthan-obrach agus còmhraidhean bùird.

Roinn 3

3.1 Na h-ath cheumannan airson leasachadh leantainneach airson ionnsachadh, teagasg agus measadh

Tha a h-uile ùghdarras ionadail air obair leis a' chomhairliche coileanaidh aca gus na h-ath cheumannan a chomharrachadh. Tha iad sin a' toirt cunntas air mar as urrainn do ùghdarrasan ionadail buileachadh Dùbhlann Coileanaidh na h-Alba a neartachadh tuilleadh, co-cheangailte ri leasachadh ionnsachadh, teagasg agus measadh. Tha grunn chuspairean coitcheann air nochdadh:

- Ro-innleachdan agus frèaman-obrach
- Leasachadh comais
- Modarataireachd
- Dearbhadh Càileachd
- Tracadh agus sgrùdadh
- Luchd-obrach sònraichte
- Com-pàirteachadh luchd-ionnsachaidh.

Ro-innleachdan agus frèaman-obrach

Tha a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail air comharrachadh gu bheil iad am beachd ro-innleachdan a leasachadh, ath-sgrùdadh no a chur an gnìomh gus tuilleadh leasachaidh a dhèanamh air ionnsachadh, teagasg agus measadh. Chomharraich beagan dhiubh fòcas sònraichte air frèaman-obrach no ro-innleachdan a bheir taic do leasachadh litearrachd, le sgrìobhadh na fhòcas sònraichte do chuid dhiubh. Tha fianais shusbainteach ann gu bheil cuideam air cothromachd agus buileachadh an Fhrèam-obrach anns na planaichean sin.

Ro-innleachdan agus frèaman-obrach

Dèan ath-sgrùdadh air ro-innleachd litearrachd a tha a' beachdachadh air co-dhùnaidhean dearbhadh càileachd ionnsachadh dealbhaichte ann an sgrìobhadh

Dèan ath-sgrùdadh air an ro-innleachd àrdachadh coileanaidh a' beachdachadh air amasan sinidh a thoirt a-steach agus coileanadh làithreach ùghdarrasan ionadail

Lean air adhart a' leasachadh phlanaichean èifeachdach airson sruthan-obrach ionnsachaidh, teagaisg agus measaidh, le fòcas teann air cothromachd

Gus na frèaman-obrach ùra airson litearrachd, àireamhachd agus ionnsachadh, teagasg, measadh agus modarataireachd a bhuileachadh agus a stèidheachadh

Ùraich an ro-innleachd ionnsachaidh is teagaisg tro lionsa cothromachd

Rè an ath-ath-bhreithneachaidh air na sgrìobhainnean treòrachaidh air stiùireadh measaidh is cuimseachaidh agus fèin-luachadh dearbhte, beachdaichidh am prìomh oifigear air iomradh nas mionaidiche air buaidh bochdainn air ionnsachadh, teagasg agus measadh.

Leasachadh comais

Chuir a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail cuideam air tuilleadh leasachaidh a dhèanamh air comas stiùirichean agus thidsearan. Thèid lionraidhean a stèidheachadh no a neartachadh gus co-obrachadh a leasachadh agus deagh chleachdadh a cho-roinn. Tha fianais làidir ann gu bheil fòcas a' sìor fhàs air cothromachd ann am prògraman ionnsachadh proifeiseanta. Chomharraich grunn ùghdarrasan ionadail luchd-obrach sònraichte a chuireas na prògraman agus na lionraidhean sin air dòigh. Tha beagan cuideachd air com-pàirteachadh sa Phrògram Sgrìobhaidh Nàiseanta a chomharrachadh. Bidh seo air a chomasachadh le Co-obrachadh Leasachadh Chloinne is Dhaoine Òga (CYPIC) agus Foghlam Alba.

Leasachadh comais
<i>Leudachadh air ionnsachadh proifeiseanta le fòcas cothromachd tron lionra ionannachd ùr</i>
<i>Cur an gnìomh agus luachadh buaidh a' phrògraim 'stiùirichean ionnsachaidh' airson taic a thoirt do luchd-obrach gus leasachaidhean ann an càileachd agus cunbhalachd an ionnsachaidh, an teagasg agus a' mheasaidh a stiùireadh. Mar a chaidh a dhealbhadh, bu chòir don ùghdarras ionadail beachdachadh air mar as urrainn dha leantainn air adhart a' neartachadh tuigse luchd-cleachdaidh air cothromachd agus a' bheàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn</i>
<i>Bidh an sgioba ionannachd a' tabhann agus a' libhrigeadh seiseanan taic co-cheangailte ri modhan-obrach èifeachdach a thaobh measadh, eadar-dhealachadh/teagasg atharrachail, ceasnachadh agus fios air ais. Còmhla ri stiùirichean àrd-sgoile, bidh an sgioba Cothromais a' co-dhealbhadh tairgse ionnsachaidh proifeasanta do stiùirichean meadhan àrd-sgoile gus fòcas a chur air a bhith a' stiùireadh ionnsachadh agus teagasg in-ghabhalach aig ìre na roinne airson dèanamh cinnteach gu bheil a' coinneachadh ri feumalachdan luchd-ionnsachaidh air fad.</i>
<i>Lean air adhart a' neartachadh mhodhan-obrach làithreach a tha a' toirt taic do dh'ionadan ionnsachadh bho chleachdadh èifeachdach ann an àiteachan eile gus cothromachd a choileanadh, còmhla ri ionnsachadh proifeiseanta, co-obrachadh leantainneach agus lionraidhean</i>
<i>A' leantainn air 'Prògram Leasachadh Sgrìobhaidh aig a' Chiad Ìre' airson an ath bhuidheann de bhun-sgoiltean san Dàmhair 2023.</i>

Modarataireachd

Tha modarataireachd fhathast na raon airson tuilleadh leasachaidh taobh a-staigh dàrna leth nan ùghdarrasan ionadail. Tha na h-ath cheumannan san amharc a' nochdadh nan diofar ìrean adhartais a chaidh a dhèanamh gu ruige seo. Bu chòir leudachadh air gnìomhan modarataireachd thar ionadan, cruinneachaidhean sgoiltean, ùghdarrasan ionadail agus roinnean cuideachadh le bhith a' leasachadh cunbhalachd ann an ionnsachadh, teagasg agus measadh agus leantainn gu barrachd misneachd ann am breithneachaidhean proifeasanta.

Modarataireachd

Tog air obair sgoiltean fa-leth agus cruinneachaidhean sgoiltean gus dòighean-obrach a tha air an cleachdadh gu cunbhalach a leasachadh a thaobh measadh agus modarataireachd air feadh an ùghdarras

Lean air adhart ag ath-sgrùdadh agus a' mion-sgrùdadh nam freagairtean bhon t-suirbhidh modarataireachd gus fiosrachadh a thoirt do phrìomhachasan lionra QAMSO agus comharrachadh dè an taic leasachaidh a tha a dhìth

Dèan eacarsaich sampladh sgrìobhaidh dealbhaichte, co-roinn agus dèan mion-sgrùdadh air dàta agus comharraich na h-ath cheumannan

Leudaich Oifigearan Taic Modarataireachd Dearbhadh Càileachd agus lionraidhean Triùir gus taic a thoirt do mheasadh agus modarataireachd nas fheàrr

A' stèidheachadh lionra oifigearan taic dearbhadh càileachd agus modarataireachd. Thèid gnìomhan modarataireachd a chur air dòigh gus taic a thoirt do ionnsachadh, teagasg agus measadh agus gus rannsachadh dhòighean-teagaisg a thaobh a' bheàrn a dhùnadh

A' leantainn air adhart leis an ro-innleachd modarataireachd is measaidh, a' toirt a-steach QAMSO an a' toirt taic do ghnìomhachd modarataireachd agus trèanadh buidhnean sgoile co-cheangailte. A' sgaoileadh agus a' cumail sùil air dòigh-obrach bun-sgoile chunbhalach a thaobh prìomh gnìomhan measaidh co-cheangailte ri mìosachan measaidh cumanta gus conaltradh proifeasanta a bhrosnachadh mu mhion-sgrùdadh dàta

Dearbhadh Càileachd

Tha beagan nas lugha na dàrna leth nan ùghdarrasan ionadail air dearbhadh càileachd (QA) a chomharrachadh mar an ath cheum. Tha leasachaidhean ann am modhan QA an dùil dèanamh cinnteach gu bheil prìomh oifigearan a' cur taic ri ionnsachadh, teagasg agus measadh àrd-inbhe ann an dòigh nas èifeachdaiche.

Dearbhadh càileachd

Dèan tuilleadh neartachaidh air conaltradh proifeiseanta le fòcas air cothromachd taobh a-staigh tursan dearbhadh càileachd, an dèidh don rianadair ionannachd ùr a bhith air a thoirt a-steach

Lean air adhart a' leasachadh phlanaichean gus prògram ath-bhreithneachaidh sgoile a leasachadh san roinn àrd-sgoile le cuideam làidir air ionnsachadh, teagasg agus measadh agus cothromachd coltach ris an dòigh-obrach a chaidh a chleachdadh am-bliadhna ann an roinn na bun-sgoile.

Far a bheil raointean cudromach airson leasachadh air an comharrachadh co-cheangailte ri ionnsachadh, teagasg agus measadh aig tursan ionnsachaidh, thèid taic shònraichte a thoirt seachad le oifigearan meadhain a' leantainn orra a' dol an sàs leis na h-ionadan sin. Nì seo cinnteach gu bheil na raointean leasachaidh a' tighinn air adhart aig astar iomchaidh

Dèan cinnteach gu bheil planaichean ùghdarras ionadail agus sgoile ag innse agus a' comharrachadh gu soilleir mar a leasaichear builean do luchd-ionnsachaidh fo bhuidhean bochdainn

Tracadh agus sgrùdadh

Tha tuilleadh leasachaidh agus ath-nuadhachaidh air modhan tracadh agus sgrùdadh fhathast na phrìomhachas airson beagan nas lugha na dàrna leth nan ùghdarrasan

ionadail. Leanaidh iad orra a' leasachadh agus a' cur an gnìomh siostaman leasaichte gus taic a chumail ri tracadh èifeachdach air adhartas le fòcas soilleir air cothromachd. Thathas an dùil gun tèid dàta a chleachdadh nas èifeachdaiche gus:

- fiosrachadh a thoirt do chomharrachadh agus leasachadh nan amasan sinidh
- taic a chumseachadh
- cunbhalachd ionnsachaidh, teagasg agus measaidh a leasachadh
- buaidh phrògraman agus eadar-theachdan a mheasadh

Tha leasachaidhean eile san amharc a' toirt a-steach àrdachadh dàta nas trice, rèiteachaidhean neartaichte airson sùil a chumail air adhartas a dh'ionnsaigh amasan sinidh agus comas nas fheàrr aig stiùirichean dàta a chleachdadh gu h-èifeachdach gus dèiligeadh ri beàrnan co-cheangailte ri bochdainn.

Tracadh agus sgrùdadh
<i>Cuir crìoch air leasachadh agus buileachadh inneal tracadh cunbhalach airson bun-sgoil agus àrd-sgoil</i>
<i>Neartaich rèiteachaidhean airson tracadh adhartais a dh'ionnsaigh amasan sinidh</i>
<i>Leasaich comas àrd-stiùirichean beàrnan a chomharradh airson clann agus daoine òga fa-leth agus buidhnean, cuimseachadh air eadar-theachdan agus a' bhuidh aca a thomhas</i>
<i>Leasaich pròiseas tracadh cunbhalach ann am foghlam farsaing coitcheann a tha a' toirt taic do sgoiltean gus dàta a chleachdadh gu h-èifeachdach agus treandan coileanaidh, eadar-theachdan agus dòighean-obrach a chomharrachadh airson buidhnean iomchaidh de chloinn is dhaoine òga.</i>
<i>Lean air adhart a' toirt taic do luchd-cleachdaidh gus misneachd a leasachadh ann a bhith a' cruinneachadh agus a' mion-sgrùdadh dàta agus fianais</i>
<i>Lean air adhart ag ath-sgrùdadh dàta ACEL agus fiosrachadh bho choinneamhan 'adhartas ann an ionnsachadh' agus triadan gus fiosrachadh a thoirt don tairgse taic do sgoiltean a thaobh ionnsachadh, teagasg agus measadh.</i>

Luchd-obrach sònraichte

Tha beag-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail an dùil luchd-obrach sònraichte a chleachdadh gus taic a thoirt do bhuileachadh an SAC. Bidh an luchd-obrach seo a' cuimseachadh air a bhith a' leasachadh eòlas-teagasg, ionnsachadh, teagasg agus measadh.

Luchd-obrach sònraichte
<i>Stèidhich prìomh dhreuchdan maoinichte le Dùbhlann Coileanaidh na h-Alba airson litearrachd agus àireamhachd</i>
<i>Thathas a' leudachadh pileat eòlas-teagasg àireamhachd is matamataig gus a bhith a' toirt a-steach na coimhearsnachdan ionnsachaidh as motha a tha fo bhuidh bochdainn. Tha luchd-obrach gam fastadh tron Mhaoin Chothromais Ro-innleachdail gus taic a thoirt don eadar-theachd seo</i>
<i>Cur an dreuchd, trèan agus làn chleachd oifigeir foghlaim maoinichte le Caidreachas Leasachaidh Roinneil (RIC) airson an Ùghdarrais Ionadail le raon-ùghdarrais airson</i>

ionnsachadh, teagasg agus measadh. Bidh an t-oifigear seo ag obair don Ùghdarras Ionadail agus don RIC. Bidh fòcas cothromachd aig an dreuchd seo cuideachd

Cruthaich trì dreuchdan air am maoinachadh bho Mhaoineachadh Cothromais Ro-innleachdail: tidsear àireamhachd FFC, tidsear litearrachd FFC agus oifigear meadhanach 0.6 le raon-ùghdarras ro-innleachdail airson dèanamh cinnteach gu bheil a' cleachdadh measadh is planadh, tracadh agus sgrùdadh le fòcas air cothromachd agus dùnadh na beàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn

Com-pàirteachadh chloinne agus dhaoine òga

Chomharraich beagan ùghdarrasan ionadail ath cheumannan aig a bheil fòcas soilleir air com-pàirteachadh luchd-ionnsachaidh.

Com-pàirteachadh chloinne agus dhaoine òga

Lean air adhart a' toirt taic do sgoiltean agus clann agus daoine òga a thoirt an sàs ann an leasachadh ionnsachaidh agus teagasg

Tuilleadh leasachaidh a dhèanamh air modhan-obrach airson barrachd com-pàirt chloinne agus dhaoine òga nan ionnsachadh

Roinn 4:

4.1 Amasan sìnidh

Chaidh na dùilean airson amasan sìnidh ùghdarrasan ionadail a mhìneachadh san Fhrèam-obrach airson 2022-23. Tha an roinn seo a' mìneachadh an adhartais a tha ùghdarrasan ionadail a' dèanamh a dh'ionnsaigh na h-amasan bunaiteach agus amasan sìniadh a bharrachd aca a choileanadh san ùine aithris seo.

Amasan sìnidh bunaiteach

4.1.1 Foghlam Farsaing Coitcheann

Tha am fiosrachadh a bheir ùghdarrasan ionadail seachad stèidhichte air dàta nach deach fhoillseachadh fhathast. Thèid Coileanadh Ìrean Curraicealaim airson Sàr-mhathais (ACEL) a dhearbhadh nuair a dh'fhoillsicheas Riaghaltas na h-Alba an dàta deireannach san Dùbhlachd 2023. Tha an dàta a thathar a' cleachdadh an seo na gheàrr-chunntas den fhiosrachadh a bha ri fhaighinn aig àm sgrìobhadh nan aithisgean trì-bliadhna.

ACEL BS1, 4, & 7 Litearrachd còmhla

Ann am mòran shuidheachaidhean, bha ùghdarrasan ionadail fhathast a' triantachadh agus a' mion-sgrùdadh an dàta aca. A dh'aindeoin seo, thuir a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail gu robh coltas ann gun deidheadh an t-amas seo a choileanadh.

ACEL BS1, 4, & 7 Àireamhachd còmhla

Thuir a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail gu bheil iad dualtach an amas sìnidh a choileanadh.

Thuir an treas cuid de dh'ùghdarrasan ionadail gum bi a' bheàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn air a dhol sìos, le cuid a' dèanamh a-mach gun tèid an t-amas sìnidh aca a choileanadh.

Far an deach innse gur dòcha nach tèid amasan sìnidh a choileanadh, dh'aithris cuid de dh'ùghdarrasan ionadail gun deach adhartas a dhèanamh an coimeas ris an dàta bun-loidhne airson gach cuid coileanadh iomlan agus beàrn a chaolachadh.

Foghlam Farsaing Coitcheann

Tha an t-ùghdarras ionadail a' leantainn air adhart a' dèanamh adhartas math, rud a tha air a dhearbhadh leis an t-slighe dheimhinneach de dhàta coileanaidh. Mar thoradh air sin, tha leasachaidhean taisbeanach ann do luchd-ionnsachaidh ann an

<i>còigeamh a h-aon agus còigeamh a còig, le dùnadh mòr anns a' bheàirn airson àireamhachd.</i>
<i>Chaidh adhartas mòr a dhèanamh san raon seo bhon bhun-loidhne ann an 2021; aig an àm sin bha coileanadh aig 59% agus tha e a-nis aig 66.78%. Chaidh dol thairis air amas sinidh na beàirn de 21.5pp le 3.91pp. Tha a' bheàrn a-nis aig 17.59pp a tha na dhealbh nas fheàrr bho 2021 nuair a bha e 33pp.</i>
<i>Chaidh adhartas mòr a dhèanamh san raon seo bhon bhun-loidhne ann an 2021, aig an àm sin bha coileanadh iomlan aig 69% agus tha e a-nis aig 75.66%. Chailleadh amas sinidh na beàirn de 13.5pp le 5.46pp, le figearan 2023 a-nis aig 18.96pp. Ach, tha seo na dhealbh a tha a' fàs nas fheàrr bho 2021 nuair a bha a' bheàrn aig 29pp.</i>
<i>Ach, ged a tha coltas gu bheil a' bheàrn co-cheangailte ri bochdainn air a dhol sìos bhon bhliadhna roimhe, tha e fhathast os cionn an amas sinidh a chaidh a shuidheachadh.</i>
<i>Ged a tha an dàta a tha ri fhaotainn an-dràsta a' nochdadh nach coinnich an t-ùghdarras ionadail ris an amas shònraichte aca, tha dùil ri adhartas math. Thathas an dùil an-dràsta ri àrdachadh de 6 puing sa cheud (pp) bho bhun-loidhne 2021, dìreach 1pp gann air an amas. Tha dùil cuideachd ri adhartas math ann a bhith a' dùnadh beàrn litearrachd SIMD Còigeamh 1-5. Bho bhun-loidhne de 20.4pp ann an 2021, thathar an dùil gun lùghdaich seo gu 15.7pp.</i>
<i>Tha an t-ùghdarras ionadail misneachail gun deach adhartas mòr a dhèanamh an taca ris an dàta bun-loidhne bho 2020-21.</i>
<i>Stèidhichte air dàta tracaidh Màrt 2023, tha dùil gun lean an t-slighe leasachaidh seo.</i>
<i>Rud a tha dòchasach, tha am beàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn air a dhol sìos bho 25pp gu 15pp.</i>
<i>Tha dàta tracaidh a' nochdadh gu bheil coltas ann gun tig adhartas air ìrean airson clann a tha a' fuireach anns na còigeamhan as bochda agus as beartaiche, agus gun lughdaich a' bheàrn co-cheangailte ri bochdainn, ged as ann aig astar nas lugha na an targaid amas sinidh de 6.6%.</i>

4.1.2 Àrd-Ìre

Co-roinn luchd-fàgail na sgoile a' faighinn 1 pas no barrachd aig SCQF Ìre 5

Aig an àm a chaidh na h-aithisgean a sgrìobhadh, cha robh a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail comasach air fiosrachadh làidir, cainneachdail a thoirt seachad mun adhartas a bhathar a' dèanamh a dh'ionnsaigh an amas shìnidh seo. Stèidhichte air dàta luchd-fàgail, nach eil air fhoillseachadh chun Ghearrain 2024, thuirt a' mhòr-chuid nach robh am fiosrachadh riatanach ri fhaighinn.

Far an deach aithris air adhartas, thuirt beagan a bharrachd air an dàrna leth gun robh e coltach gun deidheadh an t-amas sinidh a choileanadh.

Co-roinn luchd-fàgail na sgoile a' faighinn 1 pas no barrachd aig SCQF Ìre 6

Aig an àm a chaidh aithisgean a sgrìobhadh, cha b' urrainn don mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail fiosrachadh làidir cainneachdail a thoirt seachad mun adhartas a bhathar a' dèanamh a dh'ionnsaigh an amas shìnidh seo. Stèidhichte

air dàta luchd-fàgail, nach eil air fhoillseachadh chun Ghearrain 2024, thuirt a' mhòr-chuid nach robh am fiosrachadh riatanach ri fhaighinn.

Cha b' urrainn don mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail cunntas a thoirt air an dà amas sìnidh Àrd-Ìre seo. Ach, ann am beagan nas lugha na dàrna leth, tha pròiseasan a tha a' toirt taic do leasachadh air an neartachadh a' gabhail a-steach:

- taic le barrachd fòcais bho oifigearan ùghdarrasan ionadail
- coinneamhan ath-bhreithneachaidh coileanaidh
- tracadh agus sgrùdadh air buidhnean AS4, AS5 agus AS6 agus cuideachd ro-dheuchainnean

Ard-Ìre

Thathas a' beachdachadh air cleachdadh tracadh sgoilearan gus modhan sgrùdaidh is tracadh ùrachadh. Bheir seo taic do cheannardan-sgoile agus don ùghdarras ionadail a' faighinn cothrom air dealbh de dh'adhartas gus conaltradh proifeiseanta a stiùireadh aig ìre sgoile. Togaidh seo cuideachd comas luchd-foghlaim ann am mion-sgrùdadh dàta, a tha ag amas air leasachadh. Tha an t-ùghdarras ionadail gu h-èifeachdach a' toirt taic agus dùbhlán do sgoiltean mu na prìomh thomhasan airson aon theisteanas no barrachd aig Ìre 5 agus Ìre 6.

Tha an t-ùghdarras air faighinn a-mach gu bheil e doirbh a bhith a' feuchainn ri dàta luchd-fàgail 1+ a thomhas aig diofar amannan den bhliadhna air sgàth cho iom-fhillte 's a tha an dàta fhèin. Ach, tha an t-ùghdarras air a bhith deònach a dhol an sàs ann an còmhraidhean fada leis a' chomhairliche coileanaidh air ciamar agus cuin as fheàrr airson sgrùdadh dàta luchd-fàgail na h-Àrd-Ìre. Chaidh co-dhùnadh gun tèid dàta a thogail a-staigh aig deireadh an Lùnastail 2023 nuair a thèid na toraidhean a dhearbhadh an toiseach.

Chaidh coinneamhan ath-bhreithneachaidh coileanaidh a chumail le gach àrd-sgoil gus beachdachadh air coileanadh ro-mheasta le amas air builean a mheudachadh airson a h-uile neach-ionnsachaidh san Àrd-Ìre.

Chaidh coinneamhan ath-bhreithneachaidh coileanaidh a chumail le gach àrd-sgoil gus beachdachadh air coileanadh ro-mheasta le amas air builean a mheudachadh airson a h-uile neach-ionnsachaidh san Àrd-Ìre.

Tha taic agus dùbhlán gan toirt seachad leis an sgioba leasachadh càileachd a' dèanamh cinnteach gu bheil leasachadh coileanaidh agus dùnadh na beàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn fhathast nan àrd phrìomhachasan.

Tha pròiseasan suidheachadh thargaidean a-staigh a' moladh gu bheil sgoiltean air an t-slighe gus na targaidean àrd-mhiannach a chaidh a shuidheachadh gu h-ionadail a choileanadh.

Tha e misneachail gun coilean e an t-amas sìnidh aige airson a' cheum seo. Tha a' mhisneachd seo stèidhichte air fios air ais bho sgoiltean fa-leth air an tracadh Àrd-Ìre agus na ro-dheuchainnean.

Ann an tomhasan na h-Àrd-Ìre, tha an t-ùghdarras a' cruinneachadh dàta gach teirm air luchd-ionnsachaidh a tha air an t-slighe gus 1 no barrachd phasaichean A-C fhaighinn aig ìre 5. Thathas a' tracadh na buidhne S4-6 gu lèir oir chan eil fios cò an luchd-fàgail, aig an ìre seo.

Tha obair a' dol air adhart gus taic a thoirt do gach àrd-sgoil tro choinneamhan coileanaidh dà-bhliadhna a tha a' gabhail a-steach mion-sgrùdadh dian air dàta agus suidheachadh thargaidean cuimsichte. Tha modhan èifeachdach airson ruigsinneachd curraicealaim agus duaisean a leudachadh, a' gabhail a-steach adhartachadh preantasan bun-ìre air an co-roinn.

Tha an t-Ùghdarras Ionadail a' leasachadh tracadh a leigeas leotha ath-sgrùdadh a dhèanamh air adhartas ann a bhith a' coileanadh an amas sinidh seo.

Tha sgoiltean a' tracadh na buidhne AS4-6 gu lèir. Ach, is fhiach a bhith mothachail gu bheil obair a' dol air adhart an-dràsta gus aonta a dhèanamh leis an Ionad Dàta Nàiseanta. Bheir seo cothrom do sgoiltean luchd-fàgail agus na cinn-uidhe a dh'fhaodadh a bhith aca a chomharrachadh agus an dàta sin a chleachdadh ann an dòigh nas luaithe.

Tha taic agus dùbhlán gan toirt seachad le àrd-mhanaidsearan foghlaim a' dèanamh cinnteach gu bheil leasachadh coileanaidh agus dùnadh na beàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn fhathast nan àrd-phrìomhachasan. Tha obair a' dol air adhart gus tuairmsean Ùghdarras Theisteanasan na h-Alba a ghlacadh, air an cruinneachadh airson adhbharan measaidh is cuimseachaidh aig ìre roinnean is cuspair sònraichte.

Gus builean adhartach a ghluasad air adhart, tha buidheann-obrach aig an Àrd-Ìre stèidhichte. Chaidh ath-sgrùdadh a dhèanamh air a' churraicealam, agus mar thoradh air sin thàinig àrdachadh mòr air an òigridh a tha an sàs ann an Oilthigh na Gàidhealtachd agus nan Eilean airson seisean 2023-2024. Ged nach bi buaidh dhìreach aig seo air an t-seisean seo, thathar an dùil gum faicear deagh bhuidhean an ath sheisean.

Tha an t-ùghdarras ionadail air dà ath-sgrùdadh coileanaidh a dhèanamh le gach àrd-sgoil rè na bliadhna. Far an deach cunnartan a chomharrachadh chaidh taic is dùbhlán a bharrachd a thoirt seachad. Airson cuid de sgoiltean, bha seo a' gabhail a-steach tadhal 'raon de dh'fhòcas sònraichte'. Dh'obraich luchd-obrach ùghdarras ionadail còmhla ri luchd-teagaisg na sgoile gus leasachaidhean a chomharrachadh airson coileanadh luchd-ionnsachaidh cuimsichte àrdachadh.

4.1.3 Tomhas Com-pàirteachaidh Bliadhna

Chleachd a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail an [Dealbh Com-pàirteachaidh Eadar-amail](#) airson daoine aois 16-19 air làrach-lìn Leasachadh Sgilean na h-Alba gus cunntas a thoirt air adhartas an amas sinidh seo.

Aig an àm seo, tha a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail air innse nach eil coltas ann gun coinnich iad ris an amas sinidh aca. Ach, tha e cudromach aithneachadh gum bi ùghdarrasan ionadail agus sgoiltean a' co-obrachadh le com-pàirtichean sna mìosan a tha romhainn gus dèanamh cinnteach gu bheil luchd-fàgail a' dol a-steach gu agus a' cumail suas ceann-uidhe adhartach.

Tha fianais làidir ann gu bheil obair com-pàirteachais èifeachdach a' toirt buaidh air builean na buidhne seo de dhaoine òga.

Tomhas Com-pàirteachaidh Bliadhna

Tha an t-ùghdarras ionadail ag obair gu dlùth leis a' Chom-pàirteachas Cosnaidh Ionadail agus a' bhuidheann com-pàirteachaidh chloinne is dhaoine òga. Chaidh obair chudromach a dhèanamh gus sgoilearan le 'inbhe neo-dhearbhte' a chomharrachadh agus a lorg. Tha seo a' dèanamh cinnteach à dòigh-obrach ioma-bhuidhneach le fòcas air leasachadh cinn-uidhe adhartach is seasmhach taobh a-muigh na sgoile. Tha seo a' leantainn gu co-obrachadh nas fheàrr thar gach buidheann luchd-ùidh. Tha an t-ùghdarras ionadail a' leantainn air adhart a' stiùireadh gu buidhnean iomchaidh tro bhith a' dol an sàs gu cunbhalach le SDS.

<i>Tha foghlam ag obair ann an com-pàirteachas leis an sgioba cosnaidh ionadail agus com-pàirtichean gus fòcas a chur air a h-uile duine aois 16-19.</i>
<i>Tha fòcas soilleir aig an Ùghdarras Ionadail air a' chlàr-gnothaich seo agus tha ceannardan an-dràsta ag obair ann an triùir gus dèiligeadh ri leasachadh an adhartais a dh'ionnsaigh an amas sinidh. Thug tachartas air latha in-sheirbheis sa Ghearran fiosrachadh bho HMLe agus roinneadh cleachdadh bho taobh a-staigh agus a-muigh an Ùghdarras Ionadail.</i>
<i>Chaidh obair chudromach a dhèanamh gus sgoilearan le 'inbhe neo-dhearbhte' a chomharrachadh agus a lorg. Mar thoradh air an fhòcas gun stad seo, tha an àireamh sa cheud seo a-nis sìos 2.4 puingean sa cheud gu 2.9%, a tha nas ìsle na a' chuibheasachd nàiseanta de 3.6%.</i>
<i>Tha an t-ùghdarras ionadail ag obair ann an com-pàirteachas leis an sgioba cosnaidh ionadail agus com-pàirtichean gus fòcas a chur air a h-uile duine aois 16-19. Thèid obair chuimsichte a ghabhail os làimh gus taic a thoirt do dhaoine òga, gu sònraichte iadsan aois 19-bliadhna, a tha air an comharrachadh mar a' bhuidheann aig a bheil an cothrom as motha airson leasachadh.</i>
<i>Bidh an t-seirbheis cosnaidh òigridh ag obair gu dlùth le Leasachadh Sgìlean na h-Alba gus cinn-uidhe dhaoine òga air fad a thracadh.</i>
<i>Tha dealas aig an ùghdarras ionadail àrdachadh a thoirt air an àireamh de dhaoine òga ann an deagh chinn-uidhe sheasmhach agus tha e ag obair gu dlùth le sgoiltean agus SDS gus ìrean com-pàirteachaidh a leasachadh. Ghabh seo a-steach coinneamhan mìosail le gach àrd-sgoil gus luchd-ionnsachaidh a tha ann an cunnart a bhith a' call a-mach air ceann-uidhe adhartach a chomharrachadh agus gus roghainnean a sgrùdadh gus seo a lasachadh. Tha an t-ùghdarras ionadail cuideachd a' feuchainn ri rannsachadh, còmhla ri solaraichean, taic leantainneach do dhaoine òga ann an suidheachaidhean foghlam adhartach, gu sònraichte an fheadhainn as motha a tha fo bhuidheann bochdainn.</i>

4.1.4 Slàinte agus sunnd

Chomharraich ùghdarrasan ionadail amasan sinidh airson slàinte is sunnd. Chomharraich cha mhòr na h-uile làthaireachd mar fhòcas sònraichte. Far an deach briseadh sìos nas fhaide na làthaireachd iomlan a dhèanamh, chaidh amasan sinidh a shuidheachadh airson roinnean no buidhnean sònraichte. A bharrachd air sin, bha amas sinidh aig timcheall air cairteal de na h-ùghdarrasan ionadail gus às-dùnadh a lughdachadh.

Mhìnich am Frèam-obrach airson 2022-23 gum biodh na h-amasan sinidh airson slàinte is sunnd air an tomhas a' cleachdadh seataichean dàta ionadail. Ach, bha dàta a chaidh fhoillseachadh gu nàiseanta mu làthaireachd agus neo-làthaireachd ri fhaighinn air an [Tableau Public](#). Tro sheiseanan acadaimigeach 2020-21 agus 2021-22, chaidh cruinneachadh dàta mu làthaireachd sgoilearan is luchd-obrach a stèidheachadh mar fhreagairt do COVID-19. Bho 2022-23, chruinnich Riaghaltas na h-Alba dàta ùghdarrasan ionadail air làthaireachd agus neo-làthaireachd sgoilearan a-mhàin, a h-uile seachdain. Mar thoradh air na draghan nàiseanta leantainneach mu làthaireachd sgoilearan leanaidh an cruinneachadh dàta seo ann an 2023-24 gach cola-deug.

Gu nàiseanta, tha làthaireachd agus neo-làthaireachd sgoile às dèidh COVID-19 air dragh adhbhrachadh. Ged a tha seo air a nochdadh le beagan ùghdarrasan ionadail, tha coltas ann gum bi seo air buaidh a thoirt air figearan dha na h-uile. Eadar an Lùnastal agus an Dàmhair 2023 bidh Foghlam Alba a' dèanamh 'Anailis Dhomhainn' gus cùisean agus dùbhlain a thaobh làthaireachd a sgrùdadh, agus rannsachadh, fianais agus cleachdadh èifeachdach a cho-roinn nas fharsainge airson seisean 2023-24.

Thuir beagan ùghdarrasan ionadail gu bheil e coltach gun coinnich iad ris na h-amasan sinidh aca airson slàinte is sunnd. Ach, tha adhartas follaiseach airson timcheall air trian de dh'ùghdarrasan ionadail an taca ri figearan làthaireachd bun-loidhne an-uiridh. Tha buaidh mhath air a bhith aig eadar-theachdan cuimsichte leithid oifigearan foghlaim ionadail ag obair gu dìreach le sgoiltean le fòcas air buidhnean sònraichte de chloinn is dhaoine òga. Tha fianais làidir ann gu bheil leasachadh làthaireachd fhathast na àrd phrìomhachas.

Làthaireachd
<i>Tha neo-ionannachdan sòiseo-eaconamach ann an làthaireachd sgoile air thoiseach ann am prìomh sheata phrìomhachasan an ùghdarras airson a' bheàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn a dhùnadh. Chaidh prògram 'dèiligeadh ri neo-làthaireachd' a phileatadh ann an dà àrd-sgoil san t-seisean seo agus thèid a sgaoileadh a-mach nas fhaide ann an 2023-24. Tha planaichean nan àite airson a' chomhairliche coileanaidh agus a' phrìomh thidsear le uallach airson àrdachadh làthaireachd, a bhith ag obair còmhla gus sgoiltean le fìor dhùbhlain làthaireachd a chomharrachadh agus pròiseact leasachaidh a chur an gnìomh gus seo a lasachadh.</i>
<i>Tha an t-ùghdarras ionadail fhathast dealasach a thaobh taic a thoirt do làthaireachd san sgoil. Chaidh modal loidsig còig-bliadhna a chruthachadh airson làthaireachd a leasachadh aig a bheil fòcas air casg agus eadar-theachd. Bidh taic agus co-obrachadh ioma-bhuidhneach na prìomh fheart den obair seo.</i>
<i>Bhon dàta a th' ann an-dràsta, tha an t-ùghdarras a' dèanamh a-mach nach coinnich iad ris an amas sinidh de làthaireachd 95% thairis air an dà chuid a' bhun-sgoil agus an àrd-sgoil. Tha an t-ùghdarras ag aithneachadh gur e targaid àrd-amasach a bha seo agus gu bheil àrdachadh air a bhith ann bho dhàta 2022. Mar thoradh air seo, thathas a' dèanamh obair thar sgoiltean gus dèanamh cinnteach gu bheil dòigh-obrach chunbhalach ann airson làthaireachd a chlàradh gu sònraichte dhaibhsan air greisean gnìomhachais roinnte/pàirt-ùine.</i>
<i>Ged nach urrainn dhaibh figear Slàinte is Sunnd ùghdarras iomlan a thoirt seachad a thaobh làthaireachd, tha na h-aon bhun-sgoiltean deug a bha an sàs ann am buidheann Deuchainn Atharrachaidh air làthaireachd àrdachadh 2.3pp, 1.2pp nas luaithe na sgoiltean eile. Tha Còigeamh 1 (Q1) agus an fheadhainn le Còir Biadh an-asgaidh (FME) air a dhol suas 1.8pp. Còmhla tha na còig àrd-sgoiltean air làthaireachd àrdachadh 0.1pp. Tha Q1 agus an fheadhainn le FME air a dhol sìos nas lugha na sgoiltean eile.</i>
<i>Thathas air a bhith a' tracadh làthaireachd tron bhliadhna, gu sònraichte airson clann agus daoine òga a tha a' fuireach ann an Q1. Tha dàta làithreach a' nochdadh nach eil amasan sinidh airson Q1, gu h-iomlan agus Q5 air an t-slighe gu bhith air an coileanadh ron Ògmhios 2023. Ach mar thoradh air an fhòcas a bharrachd, tha na h-amasan sinidh uile a-nis a' tracadh nas àirde sa Chèitean 2023 na bha iad san Dùbhlachd 2022 (ach a-mhàin Q5 sa bhun-sgoil a tha air an aon ìre làthaireachd de 95%) a chumail suas.</i>

4.1.5 Amasan sinidh a bharrachd

Nuair a thathar a' beachdachadh air amasan sinidh a bharrachd, mhinich am Frèam-obrach airson 2022-23 cho cudromach 's a tha e a bhith ag aithneachadh deisealachd ionnsachaidh agus curraicealam farsaing agus measgaichte. Dh'fheumadh planaichean ùghdarrasan ionadail cuideachd amasan sinidh a bharrachd a ghabhail a-steach a bha sònraichte don cho-theacsa agus don t-seata dàta aca fhèin. Tha na h-amasan a cheart cho cudromach ris an fheadhainn a tha nan amasan bunaiteach agus bha raon farsaing agus eadar-dhealaichte air a mhìneachadh san Fhrèam-obrach.

Tha ùghdarrasan ionadail air eadar aon gu sia amasan sinidh a bharrachd a shuidheachadh. Anns a h-uile amas a chaidh ainmeachadh, thathar an dùil gum bi seo nas buailtiche a bhith air a choileanadh. Mar sin, tha a h-uile ùghdarras ionadail air dèiligeadh gu deimhinneach ris a' chothrom na h-amasan sinidh aca fhèin a shuidheachadh a rèir nam prionnsabalan a tha air am mìneachadh san Fhrèam-obrach. Ann a bhith a' freagairt seo, tha iad air amasan a shuidheachadh agus buailteach a choileanadh a bha ag amas gu h-ìomchaidh air coinneachadh ri feumalachdan sònraichte chloinne is dhaoine òga.

Buailteach a choileanadh

Tha comharran tràtha a' moladh adhartas math a dh'ionnsaigh amasan sinidh bunaiteach a bharrachd. Tha fianais dòchasach mu bhith a' leasachadh làthaireachd chloinne agus dhaoine òga aig a bheil eòlas air cùram. Tha fianais air ceumannan gus dèiligeadh ri mion-phàirtean de choileanadh co-cheangailte ri bochdainn, leithid biadh sgoile an-asgaidh agus tabhartasan aodaich, a' nochdadh slighe adhartach aig ìre sgoile. Tha ceudad nas àirde de chlann dà agus trì bliadhna a' faighinn cothrom air àiteachan cùram-chloinne maoinichte. Tha seo cuideachd mar thoradh air an àireamh chloinne a tha a' clàradh airson biadh sgoile an-asgaidh. Tha gnìomhachd nach beag a dol air adhart gus taic a thoirt do leasachaidhean san Àrd-Ìre gus taic a thoirt do astar agus adhartas amasan sinidh bunaiteach a bharrachd. Tha seo mar phàirt de ro-innleachd fad-ùine agus bheil e fiosrachadh don ath chuairt de dh'amasan sinidh.

Tha an t-ùghdarras ionadail misneachail gu bheil adhartas sònraichte math ga dhèanamh a dh'ionnsaigh a' mhòr-chuid de na h-amasan sinidh 'a bharrachd'. Tha na h-amasan sin a' cuimseachadh air Dàta Coileanadh Ìre Curraicealaim airson Sàr-mhathais (ACEL) airson litearrachd agus àireamhachd aig bun-sgoil a h-aon, bun-sgoil a ceithir agus bun-sgoil a seachd leotha fhèin.

Bho chaidh amasan sinidh a shuidheachadh, chaidh dàta airson luchd-fàgail na sgoile 2021-22 fhoillseachadh. Sheall seo adhartas ann an deagh chinn-uidhe thùsail, agus dùnadh na beàirn an coimeas ri figearan nàiseanta. Thàinig piseach mòr air builean do luchd-ionnsachaidh ann an SIMD Còigeamh 1. Tha adhartas math ga dhèanamh airson an tomhais seo.

Stèidhichte air dàta tracadh leantainneach agus co-obrachadh eadar prìomh oifigearan agus ceannardan àrd-sgoile, tha e coltach gun lean adhartas gu coileanadh amasan sinidh aig AS4 agus AS5. Tha taic chuimsichte gus dàta AS6 a leasachadh a' leantainn air adhart. Tha an àireamh sa cheud de dheagh chinn-uidhe thùsail fhathast aig an ìre làithreach agus thèid aithris air aon uair 's gu bheil dàta na buidhne air fhoillseachadh sa Ghearran 2024.

<i>Tha an t-Ùghdarras Ionadail gu mòr air thoiseach air an amas sinidh a thaobh lùghdachadh às-dùnadh chloinne a tha ann an cùram agus clann le eòlas air cùram.</i>
<i>Stèidhichte air an dàta a nochd o chionn ghoirid, tha coltas ann gun tèid na ceithir amasan sinidh a bharrachd a chaidh a shuidheachadh ann an leughadh, sgrìobhadh, èisteachd agus labhairt agus àireamhachd airson clann BS1-7 a tha a' faighinn biadh sgoile an-asgaidh a choileanadh. Tha an leasachadh eadar 8-12pp.</i>
<i>Stèidhichte air an aon dàta, tha coltas ann gun tèid na ceithir amasan sinidh a bharrachd a chaidh a shuidheachadh ann an leughadh, sgrìobhadh, èisteachd agus labhairt agus àireamhachd airson clann BS1-7 aig a bheil eòlas cùraim a choileanadh. Tha an leasachadh eadar 7-19pp.</i>
<i>Stèidhichte air an dàta as ùire a tha ri fhaighinn, tha an t-ùghdarras ionadail coltach na puingean cuibheasach iomlan àrdachadh gu 1060.</i>
<i>Coileanadh - làn-chòir biadh sgoile an-asgaidh BS1, BS4, BS7 litearrachd còmhla Tha coileanadh air a dhol suas 8pp bho ìrean 2020-21. Choilean an t-ùghdarras an t-amas sinidh de 59%.</i>
<i>Coileanadh - eòlas air cùram BS1, BS4, BS7 litearrachd còmhla Chaidh an t-ùghdarras thairis air amas sinidh 2022-23 le 11pp. Chaidh lùghdachadh na beàrn eadar a' bhuidheann chuimsichte agus a h-uile sgoilear thairis air an amas sinidh de 34pp le 13pp.</i>
<i>BS1, BS4, BS7 àireamhachd còmhla Chaidh an t-ùghdarras thairis air amas sinidh 2022-23 le 8pp. Chaidh lùghdachadh na beàrn eadar a' bhuidheann chuimsichte agus a h-uile sgoilear thairis air an amas sinidh de 28pp le 9pp.</i>
<i>Tha an t-ùghdarras ionadail misneachail gun ruig e na h-amasan sinidh a chaidh a shuidheachadh airson coileanadh AS3 aig an treas agus an ceathramh ìre ann an litearrachd agus àireamhachd. Tha e cuideachd misneachail gun ruig e an fheadhainn a chaidh a shuidheachadh airson measaidhean bun-loidhne tràth agus ìrean com-pàirteachaidh ionadan teaghlaich.</i>
<i>Tha an t-ùghdarras ionadail air amas sinidh bunaiteach a bharrachd a choileanadh a thaobh buidseatadh com-pàirteachail agus cosgais an latha sgoile. Chaidh an t-amas sinidh a bharrachd a bhith a' lùghdachadh dìth dachaigh òigridh 10% a ruigsinn cuideachd.</i>

4.2 Adhartas iomlan ann a bhith a' buileachadh Dùbhlann Coileanaidh na h-Alba airson 2022-23

Annas a' chiad bhliadhna seo de Dùbhlann Coileanaidh na h-Alba (SAC) leasaichte, rinn a h-uile ùghdarras ionadail adhartas le bhith ga bhuileachadh. Ann am faisg air dàrna leth, tha adhartas mòr no glè mhòr air a chomharrachadh. Tha e coltach gu bheil an fheadhainn a tha a' dèanamh an adhartais as fheàrr a' cur àrd phrìomhachas air dealas agus lèirsinn ro-innleachdail ath-nuadhaichte. Tha seo a' toirt a-steach conaltradh soilleir agus co-obrachadh air gach taobh den SAC, a' gabhail a-steach suidheachadh agus sgrùdadh amasan sinidh.

Tha tuilleadh leasachaidh air rèiteachaidhean riaghlaidh air a bhith na phrìomhachas anns a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan ionadail. Airson beagan, dh'fheumadh beachdachadh gu faiceallach air a' ghluasad bhon phrògram Dùbhlann agus Sgoiltean a bh' ann roimhe. Ged a tha cuid de dhùbhlain ann fhathast, tha planaichean a' tighinn air

adhart mu choinneimh lughdachadh cuibhreannan maoin eachaidh. Tha toirt a-steach na Maoin Chothromais Ro-innleachdail air a bhith na phrìomh stiùir dha na h-uile. Ann an grunn ùghdarrasan ionadail tha planaichean làidir agus rèiteachaidhean riaghlaidh nan àite. Bu chòir dhaibh seo cuideachadh gus dèanamh cinnteach à builean nas fheàrr dhaibhsan a tha air an cuimseachadh le SEF.

Mar thoradh air an SAC leasaichte, tha fianais a' sealltainn gun do neartaich a' mhòr-chuid de dh'ùghdarrasan tracadh agus sgrùdadh Maoin eachadh Chothromais Sgoilearan. Tha seo co-cheangailte ri caitheamh agus buaidh phlanaichean agus eadar-theachdan. Ann an iomadh cùis, bha prìomh àite aig comhairlichean coileanaidh Foghlam Alba ann a bhith a' toirt seachad comhairle, dùbhlàn agus taic gus dèanamh cinnteach gum biodh am maoin eachadh seo air a chleachdadh gu h-èifeachdach. Tha rèiteachaidhean riaghlaidh, pròiseasan planaidh agus sgrùdadh nas làidire air caitheamh a' toirt taic còmhla ri bhith ag amas air eadar-theachdan nas fheàrr.

Tha fianais ann fhathast gu bheil deagh bhuaidh aig Maoin eachadh Chloinne is Dhaoine Òga le eòlas air Cùram. Gu cumanta, bidh am maoin eachadh seo air a chleachdadh gus luchd-obrach fhastadh aig a bheil fòcas sònraichte air obair com-pàirteachais agus leasachadh bhuilean dhaibhsan a tha air eòlas fhaighinn air cùram. Tha ùghdarrasan ionadail a' leantainn orra ag ath-sgrùdadh gach cuid cleachdadh agus buaidh a' mhaoin eachaidh seo, a bharrachd air na rèiteachaidhean riaghlaidh a tha nan àite.

Tha aithne a' sìor fhàs air cho cudromach 's a tha obair com-pàirteachais gus an SAC a libhrigeadh. Far a bheil iomradh air, tha seo a' ciallachadh gu bheil dòigh-obrach nas cuimsichte agus nas simplidh ann airson a' bheàrn co-cheangailte ri bochdainn a dhùnadh thar seirbheisean ùghdarrasan ionadail. Tha comhairlichean coileanaidh Foghlam Alba fhathast nam prìomh chom-pàirtichean ann a bhith a' toirt taic dha seo aig ìre ro-innleachdail agus aig ìre na sgoile.

Às dèidh leasan a chaidh ionnsachadh am-bliadhna, tha raointean airson dèanamh cinnteach à leasachadh leantainneach follaiseach. Anns a' mhòr-chuid de chùisean tha iad sin sònraichte do gach ùghdarras fa leth. Ach, bu chòir a thoirt fa-near gu bheil dòighean-obrach gus a bhith cinnteach à tracadh làidir, mionaideach air adhartas a dh'ionnsaigh nan amasan sinidh fhathast mar fhòcas do mhòran.

4.3 Prìomh theachdaireachdan

- Gus builean a leasachadh, bu chòir do dh'ùghdarrasan ionadail cumail orra a' leasachadh:
 - Ro-innleachdan agus poileasaidhean airson ionnsachadh, teagasg agus measadh
 - Pròiseasan dearbhadh càileachd

- Frèaman-obrach adhartais
 - Eòlasan-teagaisg
 - Com-pàirteachadh chloinne agus dhaoine òga
-
- Tha cothrom ann tilleadh neartachaidh a dhèanamh air tairgsean ionnsachadh proifeiseanta aig a bheil ceangal soilleir ri cothromachd agus a bhith a' dùnadh na beàrn coileanaidh co-cheangailte ri bochdainn. Cuidichidh seo gus dèanamh cinnteach gu bheil tuigse nas fheàrr aig tidsearan, a bharrachd air stiùirichean, air na cnapan-starra a dh'fhaodadh buaidh a thoirt air adhartas agus mar as urrainnear an lughdachadh.
 - Leudaich gnìomhan modarataireachd thar ionadan, cruinneachaidhean sgoiltean, ùghdarrasan ionadail agus roinnean gus cuideachadh le bhith a' leasachadh cunbhalachd ann an ionnsachadh, teagasg agus measadh agus leantainn gu barrachd misneachd ann am breithneachaidhean proifeasanta.
 - Tha leasachadh làthaireachd fhathast na phrìomhachas cudromach

Gheibh ùghdarrasan ionadail tuilleadh taic san obair seo bho Fhoghlam Alba.

Foghlam Alba

Taigh Denholm
Pàirc Gnothachais Almondvale
Slighe Almondvale
Livingston EH54 6GA

F +44 (0)131 244 4330

P-d enquiries@educationscotland.gsi.gov.uk

www.education.gov.scot